

HRVATSKA NARODNA BANKA

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

SADRŽAJ

	stranica
Izvješće neovisnog revizora	1
Bilanca	4
Račun dobiti i gubitka	6
Bilješke	7

Izješće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješćaja Hrvatske narodne banke, koji obuhvaćaju bilancu na dan 31. prosinca 2022. godine te račun dobiti i gubitka za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „finansijski izvješćaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvješćaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2022. godine te njezinu finansijsku uspješnost za godinu koja je tada završila, sukladno članku 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/08., 54/13. i 47/20.), kojim se uređuje primjena Smjernice (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i finansijsko izvješćavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama („osnova pripreme“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješćaja*. Neovisni smo od Hrvatske narodne banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješćaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Odgovornosti Savjeta Hrvatske narodne banke za finansijske izvješćaje

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za sastavljanje finansijskih izvješćaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s osnovom pripreme te za one interne kontrole za koje Savjet Hrvatske narodne banke odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izvješćaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješćaja, Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

Savjet Hrvatske narodne banke odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvješćavanja, uspostavljenog od strane Hrvatske narodne banke.

Izvešće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Hrvatske narodne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Savjeta Hrvatske narodne banke.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Savjeta Hrvatske narodne banke te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Hrvatska narodna banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Izvješće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo sa Savjetom Hrvatske narodne banke u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori

Ivana Lučića 2a

10000 Zagreb

Hrvatska

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb
1

Goran Horvat

Predsjednik Uprave, Hrvatski ovlaštteni revizor

Zagreb, 8. ožujka 2023.

BILANCA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Imovina	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
1. Zlato i potraživanja u zlatu	804.668	4.601
2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti	226.508.374	200.179.428
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	9.376.663	9.253.337
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	217.131.711	190.926.091
3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti	128.731	–
4. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u kunama	–	–
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskoga tečajnog mehanizma ERM II	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama	2.827.000	3.067.000
5.1. Redovite operacije	–	–
5.2. Strukturne operacije	2.827.000	3.067.000
5.3. Operacije fine prilagodbe	–	–
5.4. Prekonoćni krediti	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u kunama	–	–
7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama	16.206.272	18.357.930
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	16.206.272	18.357.930
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–
8. Ostala imovina	1.497.921	1.332.428
8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	689.095	645.652
8.2. Ostala financijska imovina	129.087	120.224
8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	27.336
8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	593.212	506.635
8.5. Razno	86.527	32.581
9. Gubitak tekuće godine	–	–
Ukupno	247.972.966	222.941.387

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Obveze	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
1. Novčanice i kovanice u optjecaju	26.017.847	44.260.230
2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama	123.017.830	103.934.113
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	123.017.830	103.934.113
2.2. Prekonoćni depoziti	—	—
2.3. Oročeni depoziti	—	—
2.4. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	—	—
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama	11.104.338	92.888
4. Dužnički vrijednosni papiri Hrvatske narodne banke	—	—
5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama	9.366.135	14.385.151
5.1. Opća država	9.207.863	14.142.448
5.2. Ostale obveze	158.272	242.703
6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama	889.426	474.754
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	29.669.186	16.843.088
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	21.638.745	17.224.820
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	21.638.745	17.224.820
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	—	—
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	9.353.867	9.227.912
10. Ostale obveze	471.392	1.472.000
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	151.137	—
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	42.954	17.811
10.3. Razno	277.301	1.454.189
11. Rezervacije	3.766.771	3.563.833
12. Računi revalorizacije	8.650.483	7.877.426
13. Kapital i pričuve	3.544.719	3.528.784
13.1. Kapital	2.500.000	2.500.000
13.2. Pričuve	1.044.719	1.028.784
14. Dobit tekuće godine	482.227	56.388
Ukupno	247.972.966	222.941.387

RAČUN DOBITI I GUBITKA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.
1.1. Kamatni prihodi	2.149.234	1.777.024
1.2. Kamatni rashodi	(1.162.403)	(1.478.329)
1. Neto kamatni prihod/rashod	986.831	298.695
2.1. Realizirani dobici/gubici od financijskih operacija	566.093	380.961
2.2. Umanjenje financijske imovine i pozicija	(165.452)	(3.489)
2.3. Prijenos na/iz rezervacija za financijske rizike	(200.000)	—
2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike	200.641	377.472
3.1. Prihodi od naknada i provizija	68.381	64.115
3.2. Rashodi od naknada i provizija	(41.250)	(23.505)
3. Neto prihod/rashod od naknada i provizija	27.131	40.610
4. Prihod od dionica i sudjelujućih udjela	6.394	11.425
5. Ostali prihodi	10.647	7.962
Ukupni neto prihod	1.231.644	736.164
6. Troškovi za zaposlenike	(247.752)	(218.756)
7. Administrativni troškovi	(180.656)	(110.992)
8. Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(54.795)	(40.045)
9. Troškovi izrade novčanica i kovanog novca kuna	(265.057)	(161.664)
10. Ostali troškovi	(1.157)	(148.319)
Troškovi poslovanja	(749.417)	(679.776)
11. DOBIT/(GUBITAK) TEKUĆE GODINE	482.227	56.388

Financijske izvještaje prikazane na stranicama od 4. do 70. odobrili su dana 8. ožujka 2023.:

direktor Direkcije računovodstva:
Mario Varović

guverner:
Boris Vujčić

BILJEŠKA br. 1 – OPĆI PODACI I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1. Opći podaci

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, na Trgu hrvatskih velikana 3. Njezin je status utvrđen Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.). Hrvatska narodna banka sastavni je dio Europskog sustava središnjih banaka.

Republika Hrvatska ušla je u europski tečajni mehanizam (ERM II) 10. srpnja 2020., što je ključan korak u procesu uvođenja eura u Republici Hrvatskoj. Europska središnja banka donijela je istodobno odluku o uspostavljanju bliske suradnje s Hrvatskom narodnom bankom, čime je HNB postao dijelom jedinstvenoga nadzornog mehanizma (SSM). Od datuma stupanja na snagu odluke Europske središnje banke o bliskoj suradnji Republika Hrvatska sudjeluje i u jedinstvenome sanacijskom mehanizmu (SRM).

Hrvatska narodna banka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a u ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka samostalna je i neovisna.

Cilj Hrvatske narodne banke jest održavanje stabilnosti cijena. Hrvatska narodna banka obavještava Hrvatski sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike, a zastupa je guverner Hrvatske narodne banke.

Zadaci su Hrvatske narodne banke:

- utvrđivanje i provođenje monetarne i devizne politike
- držanje i upravljanje međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske
- izdavanje novčanica i kovanog novca
- izdavanje i oduzimanje odnosno ukidanje odobrenja i suglasnosti te donošenje drugih rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača
- obavljanje supervizije i nadzora u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca
- provođenje ovlasti za sanaciju u skladu s propisima kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija

- vođenje računa kreditnih institucija i obavljanje platnog prometa po tim računima, davanje kredita kreditnim institucijama i primanje u depozit sredstava kreditnih institucija
- uređivanje i unapređivanje platnog prometa i osiguravanje njegova nesmetanog funkcioniranja
- obavljanje zakonom utvrđenih poslova za Republiku Hrvatsku
- donošenje podzakonskih propisa u poslovima iz svoje nadležnosti
- provođenje makrobonitetne politike radi pridonošenja očuvanju stabilnosti financijskog sustava u cjelini i
- obavljanje ostalih zakonom utvrđenih poslova.

Tijela su Hrvatske narodne banke Savjet Hrvatske narodne banke i guverner Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od osam članova, a čine ga guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke te utvrđuje politike povezane s djelovanjem Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke:

- prof. dr. sc. Boris Vujčić, guverner
- dr. sc. Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
- dr. sc. Michael Faulend, viceguverner
- Bojan Fras, viceguverner
- mr. sc. Slavko Tešija, viceguverner
- dr. sc. Roman Šubić, viceguverner
- mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka
- dr. sc. Tomislav Ćorić, viceguverner (od 27. svibnja 2022.).

Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se i u financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke ne iskazuju se financijski izvještaji ovisnog društva Hrvatske kovnice novca d.o.o. jer nisu značajni za financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

1.2. Računovodstvene politike

1.2.1. Osnova pripreme

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke za 2022. pripremljeni su u skladu s člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.), kojim se uređuje primjena Smjernice (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za

računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama (u nastavku teksta: Smjernica ESB-a). Člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci utvrđeno je da Hrvatska narodna banka sastavlja financijske izvještaje u skladu sa Smjernicom ESB-a, a za izvještavanje o transakcijama koje nisu regulirane Smjernicom ESB-a Hrvatska narodna banka primjenjuje, pod uvjetom da ne postoji suprotna odluka Savjeta Hrvatske narodne banke, načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, a koji su bitni za poslove i izvještaje Hrvatske narodne banke. U izvještajnom razdoblju nije bilo odluka Savjeta Hrvatske narodne banke iz članka 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, u svrhu pripreme ovih financijskih izvještaja, uključuju načela mjerenja i umanjenja vrijednosti.

Računovodstvene politike Hrvatske narodne banke, u dijelu koji nije primjenjiv dok Republika Hrvatska ne uvede euro kao službenu novčanu jedinicu, jesu sljedeće:

1. U Bilanci i Računu dobiti i gubitka izrazi „europodručje“ i „euro“ zamjenjuju se izrazima „Hrvatska“ i „kuna“.
2. U razdoblju dok Hrvatska ne uvede euro kao službenu valutu, financijski izvještaji Hrvatske narodne banke ne mogu sadržavati sve pozicije koje propisuje Smjernica ESB-a te su stoga pozicije u financijskim izvještajima prilagođene trenutačnom poslovanju HNB-a.
3. Pozicije u bilanci vezane uz operacije monetarne politike usklađene su s Odlukom o provođenju monetarne politike Hrvatske narodne banke.
4. Kovanice kuna u optjecaju iskazuju se zajedno s novčanicama u optjecaju u okviru bilančne stavke Novčanice i kovanice u optjecaju. Nakon uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske novčanice se prema Smjernici ESB-a iskazuju pod bilančnom stavkom Novčanice u optjecaju, a kovanice pod stavkom Ostale obveze.

Podaci u Bilanci i Računu dobiti i gubitka prezentirani su u skladu s propisanom strukturom prema Smjernici ESB-a.

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke prezentirani su u kunama.

1.2.2. Kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke

Primjenjuju se sljedeća kvalitativna obilježja u skladu sa Smjernicom ESB-a:

- Računovodstvene metode i financijsko izvještavanje odražavaju gospodarsku stvarnost, transparentni su i poštuju kvalitativna obilježja razumljivosti, relevantnosti, pouzdanosti i usporedivosti. Transakcije se evidentiraju i prikazuju u skladu sa svojim sadržajem i ekonomskom stvarnošću, a ne samo u skladu sa svojim pravnim oblikom.
- Vrednovanje imovine i obveza i priznavanje prihoda provode se na razborit način, što znači da se nerealizirani dobiti ne priznaju kao prihod u računu dobiti i gubitka, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije te da se nerealizirani gubici knjiže na kraju godine u računu dobiti i gubitka ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije. Skriveno pričuve ili namjerno pogrešno iskazivanje stavki u bilanci i u računu dobiti i gubitka nisu u skladu s pretpostavkom razboritosti.
- Odstupanja od računovodstvenih pravila dopuštena su samo ako se opravdano mogu smatrati beznačajnima u ukupnom kontekstu i prikazu financijskih izvještaja izvještajnog subjekta.
- Kriteriji za vrednovanje bilance i priznavanje prihoda i rashoda primjenjuju se dosljedno kako bi se osigurala usporedivost podataka u financijskim izvještajima.

Primjenjuju se sljedeće računovodstvene pretpostavke:

- Izvještaji se sastavljaju prema načelu trajnosti poslovanja.
- Prihodi i rashodi priznaju se u obračunskom razdoblju u kojem su zarađeni ili nastali, a ne u razdoblju u kojem su primljeni ili plaćeni.
- Imovina i obveze usklađuju se za događaje koji su se zbili između datuma godišnje bilance i datuma kada je Savjet Hrvatske narodne banke odobrio financijske izvještaje, ako oni utječu na stanje imovine ili obveza na datum bilance. Ne provodi se usklađivanje imovine i obveza, već se objavljuju oni događaji koji se zbivaju nakon datuma bilance ako ne utječu na stanje imovine i obveza na datum bilance, no takvog su značaja da bi njihovo neobjavljivanje utjecalo na sposobnost korisnika financijskih izvještaja da donesu ispravne ocjene i odluke.

1.2.3. Osnova mjerenja

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom obračunske metode i načela povijesnog troška, osim za utržive vrijednosne papire (osim onih koji se drže do dospelosti i za potrebe monetarne politike), zlato, sredstva dana na upravljanje međunarodnim institucijama i srebro, koji se mjere po tržišnoj vrijednosti te zemljišta i zgrade, koji se mjere po revaloriziranoj vrijednosti, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za

naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

1.2.4. Evidentiranje poslovnih događaja

Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla primjenjuje se kao osnova za evidentiranje deviznih transakcija, financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti i obračuna povezanih s njima, a za provedbu tog pristupa rabi se standardni pristup.

Transakcije s vrijednosnim papirima, uključujući vlasničke instrumente nominirane u stranoj valuti, evidentiraju se u skladu s pristupom evidentiranja poslovnih događaja na datum plaćanja/namire. S tim povezane obračunate kamate, uključujući premije ili diskonte, evidentiraju se na dnevnoj osnovi od datuma promptne namire.

Za evidentiranje svih specifičnih transakcija, financijskih instrumenata i povezanih obračuna, nominiranih u kunama, primjenjuje se pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire.

1.2.5. Priznavanje imovine i obveza

Financijska ili druga imovina ili obveze priznaju se u bilanci HNB-a jedino ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- vjerojatno je da će svaka buduća gospodarska korist povezana sa stavkom imovine ili obveza priteći HNB-u ili od njega otjecati
- svi rizici i nagrade povezani s imovinom ili obvezama, u značajnom dijelu, prenose se na HNB
- trošak ili vrijednost imovine za HNB ili iznos obveza moguće je pouzdano izmjeriti.

1.2.6. Pravila vrednovanja bilance

Revalorizacija zlata, instrumenata u stranoj valuti, vrijednosnih papira (osim vrijednosnih papira koji su razvrstani kao vrijednosni papiri koji se drže do dospelosti, neutrživih vrijednosnih papira i vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike koji su evidentirani po amortiziranom trošku), kao i financijskih instrumenata, bilančnih i izvanbilančnih, provodi se po srednjim tržišnim tečajevima i cijenama na datum izvještavanja.

Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni određene jedinice težine zlata u kunama, dobivenoj na temelju tečaja HRK/USD na datum izvještavanja.

Za stranu valutu, uključujući bilančne i izvanbilančne transakcije, revalorizacija se provodi za svaku valutu posebno. Udjeli u posebnim pravima vučenja, uključujući određene pojedinačne udjele u stranim valutama, koji su osnovica za košaricu valuta za posebna prava vučenja, tretiraju se kao jedan udjel.

Tečajevi najznačajnijih valuta na dan 31. prosinca 2022. iznosili su:

1 USD = 7,064035 HRK (2021.: 6,643548 HRK)

1 EUR = 7,53450 HRK (2021.: 7,517174 HRK)

1 XDR = 9,441364 HRK (2021.: 9,314231 HRK).

Za vrijednosne papire revalorizacija se provodi prema pojedinim oznakama, odnosno prema istom međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira / istoj vrsti, pri čemu se bilo kakve ugrađene opcije neće odvajati za potrebe vrednovanja. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike ili koji su uključeni u stavke Ostala financijska imovina ili Razno tretiraju se kao zasebni udjeli.

Utrživi vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju).

Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca vrijednosni su papiri s fiksnim ili točno utvrđenim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeca koje Hrvatska narodna banka namjerava držati do dospijeca. Vrijednosni papiri koji se razvrstavaju kao oni koji se drže do dospijeca tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju). Neutrživi vrijednosni papiri tretiraju se jednako. Vrijednosni papiri koji su razvrstani u one koji se drže do dospijeca mogu se prodati prije njihova dospijeca ako nastupi bilo koji od navedenih slučajeva:

- (a) ako se smatra da prodana količina nije značajna, u usporedbi s ukupnim iznosom portfelja vrijednosnih papira koji se drže do dospijeca
- (b) ako se vrijednosni papiri prodaju tijekom jednog mjeseca prije datuma dospijeca
- (c) u iznimnim okolnostima, kao što je značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja.

1.2.7. Priznavanje i vrednovanje financijske imovine

Financijska imovina jest sva imovina koja je:

- (a) gotovina
- (b) ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugoga financijskog instrumenta od drugog društva
- (c) ugovorno pravo na razmjenu financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno povoljni ili
- (d) vlasnički instrument drugog društva.

Zlato se vrednuje po tržišnoj vrijednosti.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri, osim onih koji se drže do dospijeća, vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeća vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju i po tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Potraživanja, salda kod banaka i krediti vrednuju se po nominalnoj vrijednosti, a strane valute preračunavaju se po tržišnom tečaju.

Sudjelujući udjeli, neutržive dionice i svi ostali vlasnički instrumenti koji se drže kao trajno ulaganje vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju.

Načelo vrednovanja ulaganja u društva kćeri ili značajne udjele jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima.

Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju. Revalorizacija se provodi na neto osnovi, a ne na odnosnoj imovini.

Tržišna cijena

Tržišna cijena jest cijena koja se kotira za instrument za zlato, stranu valutu ili vrijednosne papire, obično ne uključuje obračunate ili umanjene kamate, ili na organiziranom tržištu, npr. burzi, ili na neorganiziranom tržištu, npr. izvanburzovnom tržištu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Financijska imovina procjenjuje se na datum bilance kako bi se utvrdilo postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine. Umanjenje vrijednosti jest smanjenje nadoknadivog iznosa ispod knjigovodstvene vrijednosti. Nadoknativa vrijednost jest sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu financijskog ulaganja.

1.2.8. Repo ugovori

Hrvatska narodna banka ugovara kupnje/prodaje vrijednosnih papira ugovarajući ponovnu prodaju/kupnju u biti istih instrumenata na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu obratnog repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani dani kredit na strani imovine u bilanci u visini iznosa kredita. Vrijednosni papiri stečeni u sklopu obratnih repo ugovora ne revaloriziraju se, a dobit ili gubitak koji iz njih proizlaze ne iskazuju se u računu dobiti ili gubitka Hrvatske narodne banke.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani primljeni depozit na strani obveza u bilanci, dok stavka koja čini kolateral ostaje na strani imovine u bilanci. Prodane vrijednosne papire, koji se ponovno otkupljuju u skladu s repo ugovorima, Hrvatska narodna banka tretira kao da je ta imovina još uvijek dio portfelja iz kojeg je prodana.

1.2.9. Priznavanje i vrednovanje obveza

Obveza je sadašnja obveza Hrvatske narodne banke, proizišla iz prošlih događaja, za namiru koje se očekuje odljev resursa Hrvatske narodne banke kojima se ostvaruju gospodarske koristi, a iznos kojim će se ona podmiriti može se pouzdano izmjeriti.

Financijska obveza jest svaka obveza koja je zakonska obveza isporuke gotovine ili drugoga financijskog instrumenta drugom društvu ili razmjene financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni.

Novčanice i kovanice u optjecaju, obveze za uzete kredite i primljene depozite, obveze po tekućim računima, obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i druge obveze prema zaposlenicima te ostale obveze evidentiraju se u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazuju prema nominalnoj vrijednosti transakcije koja se zasniva na ugovoru ili drugoj vjerodostojnoj ispravi koja potvrđuje nastanak obveze.

Troškovi izrade novčanica i kovanog novca kuna iskazuju se u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

1.2.10. Priznavanje prihoda

Realizirani dobiti i realizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

Nerealizirani dobiti ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije.

Na kraju godine nerealizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka, ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije. Nerealizirani gubici, iskazani u računu dobiti i gubitka, ne poništavaju se u sljedećim godinama na teret novih nerealiziranih dobitaka. Nerealizirani gubici po bilo kojem vrijednosnom papiru, valuti ili udjelu u zlatu ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima u drugim vrijednosnim papirima, valutama ili zlatu.

Gubici zbog umanjenja iskazuju se na kraju godine u računu dobiti i gubitka i ne smiju se poništavati u sljedećim godinama, osim ako se umanjenje smanji, a to smanjenje može se povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjenje bilo prvi put evidentirano.

Dobiti i gubici od tečajnih razlika po računima MMF-a koji su vezani uz stranu valutu (SDR) i izraženi su u kunama te dobiti i gubici od tečajnih razlika po depozitima za stambene kredite s valutnom klauzulom priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz izdanih i kupljenih vrijednosnih papira izračunavaju se i prikazuju kao dio kamatnog rashoda ili prihoda i amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospjeća vrijednosnih papira, prema metodi interne stope prinosa (efektivna kamatna stopa).

Obračuni nominirani u stranoj valuti preračunavaju se po tečaju na datum evidentiranja i utječu na valutnu poziciju.

Valutni odljevi koji uključuju promjenu u udjelu u određenoj valuti mogu dovesti do realizirane pozitivne ili negativne tečajne razlike.

Obračunate kamate koje proizlaze iz negativnih kamatnih stopa na financijsku imovinu prikazuju se kao kamatni rashod. Obračunate kamate koje proizlaze iz negativnih kamatnih stopa na financijske obveze prikazuju se kao kamatni prihod.

1.2.11. Trošak transakcije

Metoda prosječnog troška primjenjuje se na dnevnoj osnovi za zlato, instrumente i vrijednosne papire u stranoj valuti, za izračun troškova stjecanja prodanih stavki, uzimajući u obzir utjecaj kretanja tečaja i/ili cijena.

Prosječni trošak imovine ili obveza smanjuje se ili povećava za nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka na kraju godine.

Za potrebe izračuna prosječnog troška nabave vrijednosnog papira sve kupnje tijekom dana dodaju se prema njihovoj kupovnoj cijeni držanju iz prethodnog dana kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak prije primjene iznosa prodaje za isti dan.

Kad postoji duga pozicija, neto priljevi valuta i zlata tijekom dana dodaju se stanju udjela prethodnog dana, po prosječnom tečaju ili cijeni zlata priljeva tijekom dana za svaku pojedinačnu valutu i zlato, kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak. U slučaju neto odljeva izračun realiziranog dobitka ili gubitka temelji se na prosječnom trošku udjela u pojedinoj valuti ili udjela u zlatu za prethodni dan, tako da prosječni trošak ostane isti.

1.2.12. Revalorizacijski računi

Hrvatska narodna banka formira revalorizacijske račune radi ponovnog vrednovanja imovine i obveza.

Revalorizacijski računi formiraju se iz nerealiziranih dobitaka od ponovnog vrednovanja imovine i obveza.

1.2.13. Rezervacije

Rezervacije za buduće obveze

Hrvatska narodna banka priznaje rezervaciju ako ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu koja je nastala na osnovi prošlih događaja, ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa te ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obveze. Ako sva tri navedena uvjeta nisu ispunjena, rezervacija se ne priznaje.

Rezervacije se pregledavaju na kraju svakoga izvještajnog razdoblja i usklađuju kako bi odražavale najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s gospodarskim koristima, rezervacija se poništava. Prihodi ili rashodi nastali na osnovi rezervacija priznaju se u Računu dobiti i gubitka na kraju obračunskog razdoblja na koje se odnose.

Rezervacije za financijske rizike

Hrvatska narodna banka može formirati rezervacije za financijske rizike u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Odluku o povećanju ili smanjenju rezervacija za financijske rizike donosi Savjet Hrvatske narodne banke. Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima. Prihodi i/ili rashodi od rezervacija za rizike evidentiraju se na izvještajni datum u skladu s Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

1.2.14. Računovodstvena pravila za izvanbilančne financijske instrumente

Terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti uključuju se u neto valutne pozicije za izračun prosječnog troška i pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Dobici i gubici koji proizlaze iz izvanbilančnih instrumenata priznaju se i tretiraju na sličan način kao i kod bilančnih instrumenata.

Terminske transakcije u stranoj valuti

Terminske kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju terminske transakcije. Realizirani dobiti i gubici od prodajnih transakcija izračunavaju se primjenom prosječnog troška valutne pozicije na datum trgovanja, u skladu s postupkom dnevnog netiranja za kupnje i prodaje.

Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja). Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Na valutnu poziciju utječu terminske transakcije od datuma trgovanja po promptnom tečaju.

Terminske pozicije vrednuju se povezano s promptnom pozicijom iste valute, s prebijanjem svih razlika koje mogu nastati unutar jedne valutne pozicije. Saldo neto gubitka evidentira se terećenjem računa dobiti i gubitka kada premašuje prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na računu revalorizacije. Saldo neto dobiti knjiži se u korist računa revalorizacije.

Valutni ugovori o razmjeni

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u bilančnim računima na odgovarajući datum namire.

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju transakcija.

Prodajne transakcije priznaju se po promptnom tečaju transakcije. Stoga ne dolazi do dobitka ili gubitka.

Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja) i za kupnje i za prodaje. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Pozicija u stranoj valuti mijenja se samo zbog obračunatih transakcija nominiranih u stranoj valuti.

Terminska pozicija vrednuje se u vezi s povezanom promptnom pozicijom.

1.2.15. Oporezivanje

U skladu sa zakonskim odredbama Hrvatska narodna banka nije obveznik poreza na dobit.

1.2.16. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina priznaje se u bilanci prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iznimku čine zemljišta i zgrade koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja. Pri obračunu amortizacije primjenjuje se linearna metoda. Fer vrijednost zemljišta i zgrada zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka, a pri vrednovanju upotrijebljeni su određeni značajni ulazni podaci koji nisu tržišno provjerljivi.

Revalorizacijski dobitak od zemljišta i zgrada iskazuje se kao posebna stavka unutar pozicije Računi revalorizacije. Gubici iz revalorizacije terete revalorizacijske rezerve do visine prije priznatih revalorizacijskih viškova, a gubici iznad prije priznatih viškova terete račun dobiti i gubitka izvještajnog razdoblja.

Revalorizacijska se rezerva prenosi pri uporabi odnosno imovine. U tom je slučaju iznos prenesene rezerve razlika između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i amortizacije zasnovane na izvornom trošku nabave imovine. Revalorizacijska rezerva u vezi sa zemljištem i zgradama prenosi se u opće pričuve kad se imovina prestane priznavati. To uključuje prijenos cijele rezerve kad se imovina povuče iz uporabe ili otuđi. Prijenosi iz revalorizacijske rezerve u opće pričuve ne provode se preko računa dobiti i gubitaka.

Korisni vijek uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine

Naziv amortizacijske skupine	Korisni vijek uporabe za 2022. (broj godina uporabe)	Korisni vijek uporabe za 2021. (broj godina uporabe)
Nekretnine	20 – 50	20 – 50
Računala i računalna infrastruktura	5 – 8	5 – 8
Namještaj i oprema	2 – 20	2 – 20
Motorna vozila	4	4
Programska oprema i licencije	do 10	do 10

Najmovi

Na datum početka najma Hrvatska narodna banka priznaje imovinu s pravom uporabe te obveze po najmu. Imovina s pravom uporabe početno se mjeri po trošku, a obveza po najmu mjeri se po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do tog datuma. Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću eskontne stope Hrvatske narodne banke. Nakon datuma početka najma imovina s pravom uporabe mjeri se primjenom modela troška.

Hrvatska narodna banka ne priznaje imovinu s pravom uporabe kod kratkoročnih najмова i najмова s odnosnom imovinom niske vrijednosti. Plaćanja najмова povezana s kratkoročnim najmovima i najmovima s odnosnom imovinom niske vrijednosti priznaju se kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Komponente ugovora o najmu koje se ne odnose na najam ne odvajaju se od komponenata koje se odnose na najam, već se svaka komponenta koja se odnosi na najam i sve povezane komponente koje se ne odnose na najam obračunavaju kao jedinstvena komponenta najma.

Imovina s pravom uporabe amortizira se primjenom linearne metode, od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine preispituje se na kraju svakoga izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji mogućeg umanjenja vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu s neodređenim korisnim vijekom upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njezina nadoknadivog iznosa. Jedinica koja stvara novac najmanja je određiva skupina imovine koja stvara priljeve novca koji su uglavnom neovisni o priljevu novca od druge imovine ili drugih skupina imovine. Jedinica koja stvara novac za Hrvatsku narodnu banku cijela je Hrvatska narodna banka. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobit ili gubitak.

Nadoknadiiva vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac njezina je fer vrijednost umanjena za troškove otuđenja ili njezina vrijednost pri uporabi, ovisno o tome što je više. Vrijednost pri uporabi sadašnja je vrijednost budućih novčanih tokova za koju se očekuje da će proizaći iz imovine ili jedinice koja stvara novac. Vrijednost pri uporabi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju

vrijednost s pomoću diskontne stope koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja da bi se utvrdilo je li gubitak umanjen ili više i ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ako je došlo do promjena u procjenama koje su bile primijenjene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

1.3. Primjena procjena i prosudba

Pri pripremi financijskih izvještaja za 2022. rukovodstvo se koristilo određenim prosudbama, procjenama i pretpostavkama koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Te se procjene zasnivaju na najboljim saznanjima rukovodstva o aktualnim događajima i radnjama, a stvarni se rezultati na kraju mogu razlikovati od tih procjena. Procjene se primjenjuju pri procjeni korisnog vijeka uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine te visine rezervacija za buduće obveze kao i pri procjeni izloženosti Hrvatske narodne banke financijskim rizicima u svrhu formiranja rezervacija za financijske rizike.

1.4. Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka

Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka Hrvatske narodne banke provodi se u skladu s člankom 57. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Dobit Hrvatske narodne banke iskazana u financijskoj godini raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna u skladu s odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti prihod je državnog proračuna. Iznimno, ako visina općih pričuva na posljednji dan financijske godine bude niža od donjeg iznosa općih pričuva utvrđenog u skladu s člankom 55. stavkom 2. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Savjet Hrvatske narodne banke donijet će odluku da se u opće pričuve raspoređuje iznos dobiti potreban za dosezanje donjeg iznosa općih pričuva, dok se preostala dobit raspoređuje tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti jest prihod državnog proračuna.

Gubitak Hrvatske narodne banke najprije se pokriva iz općih pričuva, a ako je gubitak Hrvatske narodne banke veći od iznosa općih pričuva, iznos gubitka koji prelazi visinu općih pričuva pokrit će se iz dobiti sljedećih godina. Dobit koju će Hrvatska narodna banka iskazati u sljedećim godinama najprije će se iskoristiti za pokriće gubitka iz prethodnih godina.

Ako je tijekom dužeg razdoblja ukupni kapital Hrvatske narodne banke umanjen za gubitak iz prethodnih godina manji od temeljnoga kapitala Hrvatske narodne banke, potrebni iznos do visine temeljnoga kapitala osigurat će se u državnom proračunu u sljedećem srednjoročnom razdoblju. U smislu ove odredbe ukupni kapital Hrvatske narodne banke čine temeljni kapital, opće pričuve, revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike.

BILJEŠKA br. 2 – Stavke imovine

1. Zlato i potraživanja u zlatu

	31. 12. 2022.	31.12.2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Količina u uncama zlata	62.450,25	378,78	62.071,47	16.387,21
<i>Cijena</i>				
USD/unca zlata	1.824,02	1.828,45	(4,43)	(0,24)
HRK/USD	7,064035	6,643548	0,42	6,33
Knjigovodstvena vrijednost u tisućama kuna	804.668	4.601	800.067	17.388,98

Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. utvrđeno je da Hrvatska ispunjava potrebne uvjete za usvajanje eura i odstupanje iz članka 5. Akta o pristupanju iz 2012. prestaje s učinkom od 1. siječnja 2023. Člankom 48. stavkom 1. zajedno s člankom 30. stavkom 1. Statuta ESSB-a i ESB-a propisano je da nacionalna središnja banka država članica čije je odstupanje stavljeno izvan snage mora prenijeti devizne pričuve ESB-u. ESB je 30. prosinca 2022. donio Odluku (EU) 2023/135 o uplati kapitala, prijenosu deviznih pričuva i doprinosima Hrvatske narodne banke u pričuve i rezervacije ESB-a (ESB/2022/51).

Devizne pričuve izražene u eurima primjenom tečaja od 30. prosinca 2022. koje je potrebno prenijeti u ESB iznose 639.850 tisuća eura, a struktura prijenosa deviznih pričuva definirana je na sljedeći način: 15% u zlatu i 85% u američkim dolarima. Prema tome, 15% iznosa od 639.850 tisuća eura prenosi se u zlatu, što po tečaju od 30. prosinca 2022. iznosi 95.978 tisuća eura, odnosno 56.256,29 unca zlata, a 85% se prenosi u američkim dolarima, što po navedenom tečaju iznosi 543.872 tisuće eura, odnosno 580.094 tisuća američkih dolara. Hrvatska narodna banka pribavila je zlato za ovu potrebu tijekom prosinca 2022., a prenijela ga u ESB 3. siječnja 2023.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u kunama:</i>				
Članska kvota	6.773.228	6.682.066	91.162	1,36
Mjenice nominirane u kunama	(6.752.796)	(6.662.142)	(90.654)	1,36
Račun MMF-a 1	(16.947)	(16.705)	(242)	1,45
<i>Rezervna pozicija u MMF-u</i>	3.485	3.219	266	8,26
Račun MMF-a 2	(109)	(72)	(37)	51,39
<i>Ukupno</i>	3.376	3.147	229	7,28
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u posebnim pravima vučenja:</i>				
Devizni tekući račun kod MMF-a	9.368.385	9.245.354	123.031	1,33
Depozit PRG-HIPC fonda	4.902	4.836	66	1,36
<i>Ukupno</i>	9.373.287	9.250.190	123.097	1,33
Ukupno	9.376.663	9.253.337	123.326	1,33

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za Međunarodni monetarni fond i depozitar Međunarodnoga monetarnog fonda.

Devizni tekući račun i depozit te obveze za neto kumulativnu alokaciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda nominirani su u posebnim pravima vučenja (SDR) i mjere se po nominalnoj vrijednosti.

Članska kvota, mjenice te računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 mjere se po nominalnoj vrijednosti, nominirani su u kunama i vezani uz SDR (revaloriziraju se na izvještajni datum primjenom tečaja SDR-a na taj datum).

Na temelju Odluke o davanju suglasnosti za sklapanje novoga Sporazuma o beskamatnome depozitu kod Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u korist fonda Poverty Reduction and Growth – Heavily Indebted Poor Countries Trust (PRG-HIPC fond), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 20. prosinca 2018., potpisan je Sporazum o beskamatnom depozitu između Hrvatske narodne banke i MMF-a,

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

kao upravitelja PRG-HIPC fonda, kojim se sredstva u iznosu od 519.161 SDR-a deponiraju beskamratno u korist PRG-HIPC fonda do 31. prosinca 2023. PRGT – Poverty Reduction and Growth Trust poseban je fond unutar MMF-a koji pruža financijsku potporu zemljama s niskim dohotkom, uz vrlo povoljne (koncesivne) uvjete.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	133.522.020	91.745.493	41.776.527	45,54
Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	83.609.691	99.180.598	(15.570.907)	(15,70)
Ukupno	217.131.711	190.926.091	26.205.620	13,73

U 2022. povećala su se ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospeljeca, najvećim dijelom zbog preusmjerenja ulaganja iz efektivnoga stranog novca u vrijednosne papire.

2.2.1. Vrijednosni papiri

U tablici u nastavku prikazana su Ulaganja u vrijednosne papire izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospeljeca	34.804.356	54.365.256	(19.560.900)	(35,98)
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeca	98.717.664	37.380.237	61.337.427	164,09
Ukupno	133.522.020	91.745.493	41.776.527	45,54

Ulaganja u vrijednosne papire po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
EUR	118.680.109	74.326.039	44.354.070	59,68
USD	12.913.202	15.757.524	(2.844.322)	(18,05)
Ostale valute	1.928.709	1.661.930	266.779	16,05
Ukupno	133.522.020	91.745.493	41.776.527	45,54

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2.2.2. Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Gotovina i sredstva na tekućim računima	49.201	59.659.098	(59.609.897)	(99,92)
Depoziti kod drugih banaka	14.720.538	8.164.056	6.556.482	80,31
Obratni repo ugovori	48.063.174	17.569.486	30.493.688	173,56
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	1.407.656	1.326.339	81.317	6,13
Sredstva na računu HNB-a u sustavu TARGET2	1.776.624	70.134	1.706.490	2.433,19
Sredstva ostalih sudionika u sustavu TARGET2	17.592.498	12.391.485	5.201.013	41,97
Ukupno	83.609.691	99.180.598	(15.570.907)	(15,70)

U 2022. Hrvatska narodna banka prodala je efektivni strani novac u eurima u iznosu od 4.338.891 tisuću eura, a povećala su se ulaganja u depozite kod drugih banaka i u obratne repo ugovore.

Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
EUR	75.509.802	95.995.230	(20.485.428)	(21,34)
USD	8.065.060	3.107.730	4.957.330	159,52
Ostale valute	34.829	77.638	(42.809)	(55,14)
Ukupno	83.609.691	99.180.598	(15.570.907)	(15,70)

3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Potraživanja od banaka za prodane početne pakete eurokovanica u predopskrbi	128.731	–	128.731	–
Ukupno	128.731	–	128.731	–

Početni paket eurokovanica jest paket eurokovanica koji sadržava točno određenu količinu različitih apoena eurokovanica s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti, a opskrbu početnim paketima obavljaju banke. Početni paketi eurokovanica ne mogu se pustiti u optjecaj odnosno koristiti kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura. Prodani početni paketi eurokovanica evidentiraju se u bilanci na poziciji A3 Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti i P10 Ostale obveze.

5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Redovite operacije	-	-	-	-
Strukturne operacije	2.827.000	3.067.000	(240.000)	(7,83)
Operacije fine prilagodbe	-	-	-	-
Prekonoćni krediti	-	-	-	-
Ukupno	2.827.000	3.067.000	(240.000)	(7,83)

U skladu s Odlukom o provođenju monetarne politike Hrvatske narodne banke Hrvatska narodna banka provodi monetarnu politiku: operacijama monetarne politike, obveznom pričuvom u skladu s odlukom o obveznoj pričuvi i drugim instrumentima i mjerama u skladu s posebnim odlukama Hrvatske narodne banke. Operacije monetarne politike HNB-a jesu operacije na otvorenom tržištu i stalno raspoložive mogućnosti. Operacije na otvorenom tržištu pokreće HNB, a stalno raspoložive mogućnosti pokreće druga ugovorna strana. HNB provodi operacije na otvorenom tržištu povratnim i konačnim transakcijama radi reguliranja kreditne aktivnosti i likvidnosti kreditnih institucija te radi reguliranja količine novca u optjecaju. Vrste operacija na otvorenom tržištu jesu: redovite operacije, operacije fine prilagodbe i strukturne operacije.

5.1. Redovite operacije

Redovite operacije provode se svaki tjedan, u pravilu imaju rok dospeljeća od tjedan dana i provode se standardnim aukcijama.

5.2. Strukturne operacije

Strukturne operacije imaju učestalost i rok dospeljeća koji nisu standardizirani, a provode se standardnom aukcijom, brzom aukcijom ili bilateralnim postupkom, ovisno o odluci HNB-a.

5.3. Operacije fine prilagodbe

Operacije fine prilagodbe imaju učestalost i rok dospeljeća koji nisu standardizirani i u pravilu se provode brzom aukcijom, ali HNB može odlučiti provesti određene operacije fine prilagodbe drugim postupkom (standardnom aukcijom ili bilateralnim postupkom).

5.4. Prekonoćni krediti

HNB omogućava pristup stalno raspoloživim mogućnostima putem prekonoćnoga kredita. Prekonoćni kredit jest kredit uz financijsko osiguranje s rokom dospijeca od jednoga radnog dana. Iznos likvidnosti koji se može pustiti prekonoćnim kreditom ograničen je samo vrijednošću skupa prihvatljive imovine.

7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama

7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveznice Republike Hrvatske	16.206.272	18.357.930	(2.151.658)	(11,72)
Ukupno	16.206.272	18.357.930	(2.151.658)	(11,72)

Hrvatska narodna banka s ciljem održavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava zbog pandemije bolesti COVID-19 poduzela je niz mjera iz područja monetarne politike, uključujući kupnju obveznica Republike Hrvatske.

8. Ostala imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	689.095	645.652	43.443	6,73
Ostala financijska imovina	129.087	120.224	8.863	7,37
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	27.336	(27.336)	(100,00)
Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	593.212	506.635	86.577	17,09
Razno	86.527	32.581	53.946	165,58
Ukupno	1.497.921	1.332.428	165.493	12,42

8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku - nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO MATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA	Softver i licencije	Investicije u tijeku - nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA	SVEUKUPNO MATERIJALNA I NEMATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA
Stanje 1. siječnja 2021.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	481.443	9.170	252.515	49.283	8.977	10.208	811.596	100.965	18.725	119.690	931.286
Akumulirana amortizacija	(7.384)	(3.745)	(188.146)	(40.344)	(8.674)	—	(248.293)	(72.825)	—	(72.825)	(321.118)
Neto knjigovodstvena vrijednost	474.059	5.425	64.369	8.939	303	10.208	563.303	28.140	18.725	46.865	610.168
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.											
Počemna neto knjigovodstvena vrijednost	474.059	5.425	64.369	8.939	303	10.208	563.303	28.140	18.725	46.865	610.168
Nove nabavke	—	13.414	—	—	—	56.477	69.891	—	6.563	6.563	76.454
Prijenos u upotrebu	322	—	38.339	5.041	235	(45.937)	—	3.388	(3.588)	—	—
Revalorizacija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Umanjenje vrijednosti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neto otpisi	(905)	—	(1)	(19)	—	—	(925)	—	—	—	(925)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka br. 5, točka 6.)	(7.370)	(3.715)	(18.319)	(2.854)	(205)	—	(32.463)	(7.582)	—	(7.582)	(40.045)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	466.106	15.124	84.388	11.107	333	22.748	599.806	23.946	21.900	45.846	645.652
Stanje 31. prosinca 2021.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	480.779	22.145	214.645	53.516	8.906	22.748	802.739	68.422	21.900	90.322	893.061
Akumulirana amortizacija	(14.673)	(7.021)	(130.257)	(42.409)	(8.573)	—	(202.933)	(44.476)	—	(44.476)	(247.409)
Neto knjigovodstvena vrijednost	466.106	15.124	84.388	11.107	333	22.748	599.806	23.946	21.900	45.846	645.652

8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku - nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO MATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA	Softver i licencije	Investicije u tijeku - nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA	SVEUKUPNO MATERIJALNA I NEMATERIJALNA DUGOTRAJNA IMOVINA
Stanje 1. siječnja 2022.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	480.779	22.145	214.645	53.516	8.906	22.748	802.739	68.422	21.900	90.322	893.061
Akumulirana amortizacija	(14.673)	(7.021)	(130.257)	(42.409)	(8.575)	—	(202.933)	(44.476)	—	(44.476)	(247.409)
Neto knjigovodstvena vrijednost	466.106	15.124	84.388	11.107	333	22.748	599.806	23.946	21.900	45.846	645.652
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	466.106	15.124	84.388	11.107	333	22.748	599.806	23.946	21.900	45.846	645.652
Nove nabavke	1.814	36.754	27.293	2.437	—	26.989	95.287	2.835	125	2.960	98.247
Prijenos u upotrebu	651	—	17.921	715	—	(19.287)	—	37	(37)	—	—
Revalorizacija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Umanjenje vrijednosti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neto otpisi	—	—	(4)	(5)	—	—	(9)	—	—	—	(9)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka br. 5, točka 6.)	(7.362)	(9.101)	(29.499)	(3.173)	(163)	—	(49.298)	(5.497)	—	(5.497)	(54.795)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje Stanje 31. prosinca 2022.	461.209	42.777	100.099	11.081	170	30.450	645.786	21.321	21.988	43.309	689.095
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	483.244	53.888	259.124	54.529	8.906	30.450	890.141	71.294	21.988	93.282	983.423
Akumulirana amortizacija	(22.035)	(11.111)	(159.025)	(43.448)	(8.736)	—	(244.355)	(49.973)	—	(49.973)	(294.328)
Neto knjigovodstvena vrijednost	461.209	42.777	100.099	11.081	170	30.450	645.786	21.321	21.988	43.309	689.095

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

8.2. Ostala financijska imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dionice BIS-a	41.914	41.914	-	0,00
Dionice SWIFT-a	80	80	-	0,00
Uplaćeni kapital ESB-a	19.954	19.954	-	0,00
Ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca	67.139	58.276	8.863	15,21
Ukupno	129.087	120.224	8.863	7,37

Na osnovi posjedovanja 2.441 dionice Banke za međunarodne namire (engl. *Bank for International Settlements* – BIS), nominalne vrijednosti 5.000 SDR-a po dionici, Hrvatska narodna banka članica je BIS-a, što joj pruža mogućnost korištenja usluga BIS-a središnjim bankama i drugim financijskim organizacijama. U skladu sa Statutom BIS-a od vrijednosti upisanih dionica uplaćeno je 25%, a ostatak od 75% čini "kapital na poziv", tj. uplaćuje se po pozivu BIS-a. U 2022. Hrvatska narodna banka dobila je dividendu u iznosu od 6.394 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 11.425 tisuća kuna).

Hrvatska narodna banka također je članica Udruženja za međunarodne međubankovne financijske telekomunikacije (engl. *Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication* – SWIFT). Na osnovi tog članstva Hrvatska narodna banka sudjeluje u međunarodnom transferu financijskih poruka. Šest dionica SWIFT-a nominalne vrijednosti od 125 eura po dionici koje Hrvatska narodna banka posjeduje plaćene su u cijelosti.

Uplaćeni kapital Europske središnje banke – ESB-a (engl. *European Central Bank* – ECB) čini sudjelujući interes Hrvatske narodne banke u ESB-u. Prema članku 28. Statuta Europskog sustava središnjih banaka – ESSB-a (engl. *European System of Central Banks* – ESCB) nacionalne središnje banke – NSB (engl. *National Central Bank* – NCB) iz ESSB-a jedini su upisnici kapitala ESB-a. Upisi kapitala ovise o udjelima koji su utvrđeni u skladu s člankom 29. Statuta ESSB-a, a koji se prilagođuju svakih pet godina i kad god se promijeni broj nacionalnih središnjih banaka koje pridonose kapitalu ESB-a. Budući da Republika Hrvatska nije dio europodručja, primjenjuju se prijelazne odredbe članka 47. Statuta ESSB-a, prema kojem je Hrvatska narodna banka imala obvezu platiti ESB-u 3,75% iznosa upisanoga kapitala kao doprinos za pokriće troškova poslovanja ESB-a. Hrvatska narodna banka, kao nacionalna središnja banka izvan europodručja, nema pravo na primitak odgovarajućeg udjela pri raspodjeli dobiti ESB-a, a nema ni obvezu pokrića gubitka ESB-a.

Bank of England napustila je Europski sustav središnjih banaka zbog izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 31. siječnja 2020., a ponderi u ključu za upis kapitala Europske središnje banke, pripisani preostalim nacionalnim središnjim bankama, prilagođeni su s učinkom od 1. veljače 2020.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Tablica 1. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka kapitalu ESB-a

NSB	Ključ za upis kapitala, %	Uplaćeni kapital (u tisućama eura)
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,9630	320.745
Deutsche Bundesbank	21,4394	2.320.817
Eesti Pank	0,2291	24.800
Central Bank of Ireland	1,3772	149.082
Bank of Greece	2,0117	217.767
Banco de España	9,6981	1.049.820
Banque de France	16,6108	1.798.120
Banca d'Italia	13,8165	1.495.637
Central Bank of Cyprus	0,1750	18.944
Latvijas Banka	0,3169	34.304
Lietuvos bankas	0,4707	50.953
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	29.000
Central Bank of Malta	0,0853	9.234
De Nederlandsche Bank	4,7662	515.941
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	257.679
Banco de Portugal	1,9035	206.054
Banka Slovenije	0,3916	42.391
Národná banka Slovenska	0,9314	100.824
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4939	161.715
Ukupno za nacionalne središnje banke europodručja	81,3286	8.803.827
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,9832	3.991
Česká národní banka	1,8794	7.629
Danmarks Nationalbank	1,7591	7.141
Hrvatska narodna banka	0,6595	2.677
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	6.287
Narodowy Bank Polski	6,0335	24.492
Banca Națională a României	2,8289	11.484
Sveriges Riksbank	2,9790	12.093
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja	18,6714	75.794
SVEUKUPNO	100,00	8.879.621

Ukupan upisani kapital ESB-a potječe iz nacionalnih središnjih banaka svih država članica EU-a i iznosi 10.825.007 tisuća eura. Iznosi upisanoga kapitala pojedinačnih nacionalnih središnjih banaka europodručja, uvećani zbog izlaska središnje banke Bank of England iz Europskog sustava središnjih banaka, podijeljeni su na dva godišnja obroka. Prvi obrok plaćen je krajem 2021., a drugi je dospio na naplatu krajem 2022.

Udio Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu Europske središnje banke iznosi 0,6595%, pa je slijedom toga Hrvatska narodna banka upisala kapital ESB-a u iznosu od 71.391 tisuće eura, a uplatila iznos od 2.677 tisuća eura.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Hrvatska kovnica novca d.o.o. domaće je trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja novca i medalja od zlata i drugih plemenitih metala, proizvodnja kovanoga i prigodnoga optjecajnog novca, proizvodnja nakita i srodnih proizvoda te trgovina zlatom i drugim plemenitim metalima, jubilarnim kovanim novcem i medaljama od zlata i drugih plemenitih metala. Vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatske kovnice novca iznosi 100%, a načelo vrednovanja jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima. Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se jer ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca nije kvantitativno ni kvalitativno značajno.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Neto vrijednost imovine 1. 1. 2022.	58.276
Revalorizacija u 2022.	8.863
Neto vrijednost imovine 31. 12. 2022.	67.139

8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	–	15.195	(15.195)	(100)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	–	8.552	(8.552)	(100)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u EUR	–	3.589	(3.589)	(100)
Ukupno	–	27.336	(27.336)	(100)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti kod drugih banaka	3.728	95	3.633	3.824,21
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijeca	25.592	139.279	(113.687)	(81,63)
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca	340.283	178.825	161.458	90,29
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	114.741	136.796	(22.055)	(16,12)
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike	22.008	23.576	(1.568)	(6,65)
Devizni obratni repo ugovori	53.754	61	53.693	88.021,31
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	14.286	795	13.491	1.696,98
Negativna remuneracija za sudionike TARGET2	–	1.779	(1.779)	(100,00)
Negativne kamate (repo depoziti)	–	8.047	(8.047)	(100,00)
Unaprijed plaćeni troškovi	17.636	15.801	1.835	11,61
Ostalo	1.184	1.581	(397)	(25,11)
Ukupno	593.212	506.635	86.577	17,09

Najveći dio ove pozicije odnosi se na obračunate kamate po raznim osnovama. Zbog povećanja ulaganja u depozite kod drugih banaka i devizne obratne repo ugovore te porasta kamatnih stopa u 2022. povećali su se prihodi od ulaganja u depozite kod drugih banaka i u devizne repo obratne ugovore.

8.5. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Novac u blagajni HNB-a	–	286	(286)	(100,00)
Numizmatika	10.767	11.180	(413)	(3,69)
Potraživanja	7.356	6.840	516	7,54
Dani predujmovi	55.709	2.520	53.189	2.110,67
Ostala materijalna imovina	9.887	9.351	536	5,73
Ostalo	2.808	2.404	404	16,81
Ukupno	86.527	32.581	53.946	165,58

Pod stavkom Dani predujmovi u okviru pozicije Razno najveći se iznos odnosi na dane predujmove za izradu eurokovanica u iznosu od 54.889 tisuća kuna.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 3 – Stavke pasive

1. Novčanice i kovanice u optjecaju

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	Promjena %
Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja	44.260.230	–
Povećanje/(smanjenje)	(18.242.383)	(41,22)
Gotov novac stavljen u optjecaj – stanje 31. prosinca	26.017.847	–

U tablici koja slijedi iskazana je apoenska struktura novčanica i kovanica u optjecaju.

Kune	Nominalna vrijednost	31. 12. 2022.		31. 12. 2021.	
		Komada	Vrijednost u tisućama kuna	Komada	Vrijednost u tisućama kuna
Kovani novac	0,01	129.620.531	1.296	128.917.880	1.289
Kovani novac	0,02	86.297.680	1.726	85.940.198	1.719
Kovani novac	0,05	426.104.497	21.305	433.722.399	21.686
Kovani novac	0,10	604.994.906	60.500	619.830.928	61.983
Kovani novac	0,20	470.045.484	94.009	488.997.610	97.800
Kovani novac	0,50	271.920.708	135.960	283.957.151	141.979
Kovani novac	1	301.288.137	301.288	320.952.373	320.952
Kovani novac	2	181.549.514	363.099	201.374.879	402.750
Kovani novac	5	108.947.644	544.738	135.057.778	675.289
Kovani novac	25	1.472.941	36.824	1.404.104	35.103
Novčanice	5	4.118.141	20.591	4.120.763	20.604
Novčanice	10	50.496.028	504.960	55.801.984	558.020
Novčanice	20	35.410.799	708.216	40.265.969	805.319
Novčanice	50	16.393.195	819.660	20.012.423	1.000.621
Novčanice	100	36.206.252	3.620.625	50.303.499	5.030.350
Novčanice	200	58.891.527	11.778.305	101.430.201	20.286.040
Novčanice	500	4.415.745	2.207.873	9.698.321	4.849.160
Novčanice	1.000	4.796.872	4.796.872	9.949.566	9.949.566
UKUPNO			26.017.847		44.260.230

2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama

2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obvezna pričuva	–	22.550.089	(22.550.089)	(100,00)
Računi za namiru	123.017.830	68.031.877	54.985.953	80,82
Računi za limite u Nacionalnom klirinškom sustavu	–	675.000	(675.000)	(100,00)
Računi za gotovinu	–	12.677.147	(12.677.147)	(100,00)
Ukupno	123.017.830	103.934.113	19.083.717	18,36

Prema Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o obveznoj pričuvi ("Narodne novine", br. 83/2022.) u razdoblju održavanja od 14. prosinca 2022. do 31. prosinca 2022. banke su bile obvezne devizni dio obvezne pričuve održavati prosječnim dnevnim stanjem sredstava na vlastitim deviznim eurskim računima za namiru kod Hrvatske narodne banke.

Odlukom o prestanku rada Hrvatskog sustava velikih plaćanja i nacionalnoga klirinškog sustava ("Narodne novine", br. 133/2022.) propisuje se prestanak rada Hrvatskog sustava velikih plaćanja (u nastavku teksta: HSVP) i Nacionalnoga klirinškog sustava (u nastavku teksta: NKS) na kraju obračunskog dana 30. prosinca 2022. Hrvatska narodna banka zatvorila je na kraju obračunskog dana 30. prosinca 2022. račune svih sudionika HSVP-a, tehnički račun upravitelja instant platnog sustava i obračunski račun za konačnu namiru platnih transakcija obračunatih u NKS-u. Novčana sredstva sudionika HSVP-a prenesena na račun Hrvatske narodne banke u HSVP-u prema članku 3. stavku 2. točki c) ove Odluke nastavljaju se nakon zatvaranja računa sudionika u HSVP-u evidentirati kao sredstva na računima za namiru banaka i ostalih bivših sudionika HSVP-a kod Hrvatske narodne banke. Nakon konverzije u eure primjenom fiksnog tečaja iznosa kunskih novčanih sredstava pojedinog sudionika HSVP-a, Hrvatska narodna banka s datumom 2. siječnja 2023. odobrit će PM račun tog sudionika u sustavu TARGET2-HR u eurskoj protuvrijednosti njegova prenesenoga kunskog iznosa.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Novčani depoziti – kolaterali za predopskrbu eurima	11.032.851	–	11.032.851	–
Depoziti izdvojeni po nalogu suda	71.487	92.888	(21.401)	(23,04)
Ukupno	11.104.338	92.888	11.011.450	11.854,55

U skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 57/2022.) kreditne institucije sklopile su s Hrvatskom narodnom bankom ugovor o predopskrbi, nakon čega je Hrvatska narodna banka započela predopskrbu kreditnih institucija gotovim novcem eura. U svrhu zasnivanja financijskog osiguranja na novčanim sredstvima kreditna institucija bila je dužna za iznos eura koji će zaprimiti u predopskrbi, kao i za ispunjenje obveza preuzetih ugovorom, na račun Hrvatske narodne banke prenijeti novčana sredstva u kuni. Financijsko osiguranje smatra se financijskim osiguranjem u smislu propisa kojim se uređuje financijsko osiguranje koje je zasnovano prijenosom tih sredstava na račun Hrvatske narodne banke i ta novčana sredstva ne mogu biti predmetom ovrhe. Iznos novčanih sredstava koje je kreditna institucija prenijela na račun Hrvatske narodne banke radi zasnivanja financijskog osiguranja na tim sredstvima te korištenje i povrat novčanih sredstava uređeni su navedenim ugovorom između Hrvatske narodne banke i kreditne institucije.

Depoziti izdvojeni po nalogu suda jesu novčana sredstva zaplijenjena na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Opća država	9.207.863	14.142.448	(4.934.585)	(34,89)
Ostale obveze	158.272	242.703	(84.431)	(34,79)
Ukupno	9.366.135	14.385.151	(5.019.016)	(34,89)

6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema Europskoj komisiji	889.354	474.611	414.743	87,39
Ostale obveze	72	143	(71)	(49,65)
Ukupno	889.426	474.754	414.672	87,34

Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama obuhvaćaju depozite i transakcijske račune drugih banaka, središnjih banaka i međunarodnih/nadnacionalnih institucija, uključujući Europsku komisiju. Europska komisija otvorila je kod Hrvatske narodne banke račun vlastitih sredstava u kunama za obavljanje platnih transakcija.

7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema državi i državnim institucijama	11.910.871	4.434.304	7.476.567	168,61
Računi banaka za limite u EuroNKSInst-u	151.444	–	151.444	–
Devizni računi sudionika u sustavu TARGET2	17.592.498	12.391.485	5.201.013	41,97
Ostale obveze	14.373	17.299	(2.926)	(16,91)
Ukupno	29.669.186	16.843.088	12.826.098	76,15

EuroNKSInst je platni sustav za izvršavanje platnih transakcija u eurima, između platitelja i primatelja plaćanja, u gotovo realnom vremenu (SEPA instant kreditni transfer). SEPA instant kreditni transfer jest kreditni transfer koji se izvršava u vrlo kratkom roku (u gotovo realnom vremenu, u samo nekoliko sekunda) – 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu i 365 dana u godini (24/7/365). Vlasnik i upravitelj platnog sustava EuroNKSInst jest Financijska agencija (Fina). Instant platne transakcije u eurima izvršavaju se do iznosa raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu banke u EuroNKSInst-u. Raspoloživa novčana sredstva banke na njezinu obračunskom računu čini iznos novčanih sredstava koje banka izdvaja kao pokriće za izvršenje instant platnih transakcija kod Hrvatske narodne banke uvećano za izvršene instant platne transakcije u korist obračunskog računa banke u EuroNKSInst-u te umanjeno za izvršene instant platne transakcije na teret obračunskog računa banke u EuroNKSInst-u.

Na poziciji Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti iskazani su i devizni računi sudionika u sustavu TARGET2. TARGET2 (engl. *Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*) platni je sustav za namiru platnih transakcija u eurima u realnom vremenu na bruto načelu. TARGET2 je sustav s jedinstvenom tehničkom platformom – engl. *Single Shared Platform* (SSP) kojom zajednički upravljaju u ime Eurosustava Banca d'Italia, Banque de France i Deutsche Bundesbank. Osim u navedenoj bilješci poslovni događaji vezani uz TARGET2 iskazani su u bilješci br. 2, pod 2.2.2. Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina.

8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti

8.1. Depoziti, salda i ostale obveze

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Devizni repo ugovori	21.627.740	17.224.021	4.403.719	25,57
Obveze prema Europskoj komisiji	11.005	799	10.206	1.277,35
Ukupno	21.638.745	17.224.820	4.413.925	25,63

Europska komisija otvorila je kod Hrvatske narodne banke svoje transakcijske račune u eurima: račun vlastitih sredstava i račun Europskoga razvojnog fonda.

9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze za neto kumulativnu alokaciju	9.353.867	9.227.912	125.955	1,36
Ukupno	9.353.867	9.227.912	125.955	1,36

Ova pozicija bilance obuhvaća kunsku protuvrijednost 990.733 tisuće SDR-a (31. prosinca 2021.: 990.733 tisuće SDR-a).

10. Ostale obveze

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	151.137	–	151.137	–
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	42.954	17.811	25.143	141,17
Razno	277.301	1.454.189	(1.176.888)	(80,93)
Ukupno	471.392	1.472.000	(1.000.608)	(67,98)

10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	38.031	–	38.031	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	113.106	–	113.106	–
Ukupno	151.137	–	151.137	–

10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti RH	2.336	994	1.342	135,01
Repo ugovori	15.066	–	15.066	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	–	316	(316)	(100,00)
Negativna remuneracija u sustavu TARGET2	–	1.811	(1.811)	(100,00)
Negativne kamate	29	13.291	(13.262)	(99,78)
Ostalo	25.523	1.399	24.124	1.724,37
Ukupno	42.954	17.811	25.143	141,17

Negativne kamate uključuju obračunate negativne kamate na tekuće račune, depozite i obratne repo ugovore. Najveći iznos pod stavkom Ostalo čine obračunati troškovi za zaprimljene kovanice eura u iznosu od 20.912 tisuća kuna.

10.3. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema zaposlenicima	19.908	9.869	10.039	101,72
Porezi i doprinosi	12.679	7.956	4.723	59,36
Obveze prema Ministarstvu financija	16.807	16.341	466	2,85
Obveze prema dobavljačima	52.522	49.885	2.637	5,29
Ostalo	175.385	1.370.138	(1.194.753)	(87,20)
Ukupno	277.301	1.454.189	(1.176.888)	(80,93)

Pod stavkom Ostalo u 2022. iskazana je sadašnja vrijednost obveza na osnovi najma u iznosu od 43.158 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 14.885 tisuća kuna). Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću eskontne stope Hrvatske narodne banke, koja na dan 31. prosinca 2022. iznosi 3% (31. prosinca 2021. iznosila je 3%).

Stavka Ostalo na dan 31. prosinca 2021. uključuje i zatečene nerealizirane dobitke za financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijsku imovinu po amortiziranom trošku u iznosu od 1.353.165 tisuća kuna, a koji su nastali pri prelasku na Smjernicu ESB-a i amortiziraju se linearnom metodom

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

do prestanka priznavanja pripadajuće imovine. Navedeni nerealizirani dobici u potpunosti su realizirani u 2022. (bilješka br. 5, pod 1. Neto kamatni prihod/rashod i pod 2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjena i rezervacija za rizike).

11. Rezervacije

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Rezervacije za financijske rizike	3.700.000	3.500.000	200.000	5,71
Rezervacije za sudske sporove	36.535	36.535	–	0,00
Rezervacije za primanja zaposlenih	30.236	27.298	2.938	10,76
Ukupno	3.766.771	3.563.833	202.938	5,69

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke rezervacije za financijske rizike na dan 31. prosinca 2022. povećane su u odnosu na visinu rezervacija za financijske rizike na dan 31. prosinca 2021. za iznos od 200.000 tisuća kuna, a na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti financijskim rizicima. Pri procjeni adekvatne visine rezervacija za financijske rizike Hrvatske narodne banke uzimaju se u obzir modeli za ocjenu visine rizičnosti, očekivanja o promjenama izloženosti riziku zbog novih ulaganja ili smanjenja postojećih ulaganja kao i očekivanja o kretanju kamatnih stopa, tečajeva valuta i drugih tržišnih čimbenika te druge stručne procjene.

Izloženost Hrvatske narodne banke financijskim rizicima detaljnije se opisuje u bilješci br. 6 Upravljanje rizicima.

12. Računi revalorizacije

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskim računima.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	2.423	2.149	274	12,75
Devizne pozicije	2.522.251	1.431.162	1.091.089	76,24
Zlato	5.426	197	5.229	2.654,31
Ostali plemeniti metali	457	–	457	–
Značajni udjeli	16.064	7.200	8.864	123,11
Revalorizacijske pričuve dugotrajne imovine	331.762	336.419	(4.657)	(1,38)
Revalorizacijski računi prema Zakonu o HNB-u	5.772.100	6.100.299	(328.199)	(5,38)
Ukupno	8.650.483	7.877.426	773.057	9,81

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskom računu za devizne pozicije po valutama.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
EUR	289.836	–	289.836	–
USD	2.232.105	1.430.887	801.218	55,99
XDR	306	238	68	28,57
Ostale valute	4	37	(33)	(89,19)
Ukupno	2.522.251	1.431.162	1.091.089	76,24

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskim računima formiranim prema Odluci Savjeta HNB-a, a slijedom odredbi Zakona o HNB-u pri prelasku na izvještavanje prema Smjernici ESB-a.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	–	328.168	(328.168)	(100,00)
Devizne pozicije	5.772.100	5.772.131	(31)	0,00
Ukupno	5.772.100	6.100.299	(328.199)	(5,38)

Revalorizacijski računi rabe se za pokriće negativnih utjecaja promjena cijena i tečajeva, a izloženost Hrvatske narodne banke ovim rizicima detaljnije se opisuje u bilješci br. 6 Upravljanje rizicima.

13. Kapital i pričuve

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Temeljni kapital	2.500.000	2.500.000	–	0,00
Opće pričuve	1.044.719	1.028.784	15.935	1,55
Ukupno	3.544.719	3.528.784	15.935	0,45

Temeljni kapital u iznosu od 2.500.000 tisuća kuna nije prenosiv i ne može služiti kao sredstvo osiguranja. Opće pričuve formiraju se radi pokrića općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke, a donji iznos općih pričuva određen je na temelju Odluke o određivanju donjeg iznosa općih pričuva Hrvatske narodne banke koju je donio Savjet HNB-a i iznosi 500.000 tisuća kuna.

Opće pričuve na dan 31. prosinca 2022. iznose 1.044.719 tisuća kuna i veće su za 15.935 tisuća kuna u odnosu na 31. prosinca 2021., kada su iznosile 1.028.784 tisuće kuna. Na povećanje općih pričuva utjecao je prijenos revalorizacijskih rezervi za dugotrajnu materijalnu imovinu (zgrade) u opće pričuve (realizacija revalorizacijske

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

rezerve zbog amortizacije i otuđenja imovine) u iznosu od 4.657 tisuća kuna te raspored dobiti za 2021. prema kojemu je dio dobiti za 2021. u iznosu od 11.278 tisuća kuna raspoređen u opće pričuve.

BILJEŠKA br. 4 – Izvanbilančna evidencija i sustav trezorskih zaliha

Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)

U 2022. Hrvatska narodna banka zaključila je valutne ugovore o razmjeni, a iznosi potraživanja i obveze koje proizlaze iz ovih transakcija na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. iskazani su u tablicama u nastavku.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2022.		
	USD	JPY	Ukupno
Potraživanja	1.778.236	–	1.778.236
Obveze	–	(1.929.373)	(1.929.373)
Ukupno	1.778.236	(1.929.373)	(151.137)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2021.			
	USD	EUR	JPY	Ukupno
Potraživanja	1.224.530	464.989	–	1.689.519
Obveze	–	–	(1.662.183)	(1.662.183)
Ukupno	1.224.530	464.989	(1.662.183)	27.336

Kolaterali

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po kreditima uz financijsko osiguranje na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 3.471.755 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 3.539.437 tisuća kuna).

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po deviznim obratnim repo ugovorima (obveznice država i državnih institucija rejtinga od AAA do A– i vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija rejtinga AAA do AA+) na dan 31. prosinca 2022. iznosi 43.387.430 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 17.542.969 tisuća kuna).

Ukupna fer vrijednost danih kolaterala po deviznim repo ugovorima na dan 31. prosinca 2022. iznosi 21.221.004 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 17.182.851 tisuću kuna).

Nepredviđena imovina

U ranije pravomoćno okončanom parničnom postupku u kojem je tužitelj bila Hrvatska narodna banka, Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem je ukinuo pravomoćnu presudu te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U tijeku je ponovljeni parnični postupak čiji je ishod neizvjestan pa je u izvanbilančnoj evidenciji evidentirana nepredviđena imovina u iznosu od 170.788 tisuća kuna.

Potencijalne i preuzete obveze

Sudski sporovi: Na dan 31. prosinca 2022. u tijeku je bilo nekoliko pravnih sporova. Prema mišljenju rukovodstva i internih pravnih savjetnika Hrvatske narodne banke postoji mogućnost da Hrvatska narodna banka izgubi neke sporove, pa su rezervirana sredstva za potencijalne gubitke u tim sporovima u iznosu od 36.535 tisuća kuna (vidi bilješku br. 3, pod 11. Rezervacije).

Preuzete obveze za kapitalna ulaganja: Na dan 31. prosinca 2022. Hrvatska narodna banka imala je preuzetih obveza za kapitalna ulaganja u iznosu od 18.632 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 7.298 tisuća kuna).

BILJEŠKA br. 5 – Bilješke uz Račun dobiti i gubitka

1. Neto kamatni prihod/rashod

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni prihod u devizama:				
Devizni depoziti	58.561	558	58.003	10.394,80
Devizni obratni repo ugovori	166.274	1.369	164.905	12.045,65
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijea	219.543	299.299	(79.756)	(26,65)
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	978.222	494.549	483.673	97,80
Valutni ugovori o razmjeni (SWAP)	36.596	797	35.799	4.491,72
Devizni repo ugovori (negativne kamate)	82.179	79.158	3.021	3,82
Remuneracija TARGET2 HR komponente	1.391	–	1.391	–
Ostalo	124.072	367.260	(243.188)	(66,22)
Ukupno	1.666.838	1.242.990	423.848	34,10
Kamatni prihod u kunama:				
Kreditni domaćim bankama	9.750	11.721	(1.971)	(16,82)
Vrijednosni papiri koje se drže za potrebe monetarne politike	472.646	522.311	(49.665)	(9,51)
Ostalo	–	2	(2)	(100,00)
Ukupno	482.396	534.034	(51.638)	(9,67)
Ukupno kamatni prihod	2.149.234	1.777.024	372.210	20,95
Kamatni rashod u devizama:				
Depoziti Ministarstva financija	(2.459)	(38)	(2.421)	6.371,05
Devizni repo ugovori	(119.141)	(26)	(119.115)	458.134,62
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospijea	(250.957)	(615.157)	364.200	(59,20)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospijea	(286.416)	(254.613)	(31.803)	12,49
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(1.512)	(315)	(1.197)	380,00
Valutne termenske transakcije (FX FORWARD)	–	(108)	108	(100,00)
Tekući računi komitenata HNB-a	(24.972)	–	(24.972)	–
Devizni depoziti (negativne kamate)	(53.969)	(81.062)	27.093	(33,42)
Devizni obratni repo ugovori (negativne kamate)	(85.892)	(144.188)	58.296	(40,43)
Ostalo	(239)	(381)	142	(37,27)
Ukupno	(825.557)	(1.095.888)	270.331	(24,67)
Kamatni rashod u kunama:				
Depoziti Ministarstva financija	(1.152)	(7.744)	6.592	(85,12)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike	(334.889)	(374.476)	39.587	(10,57)
Najmovi	(805)	(221)	(584)	264,25
Ukupno	(336.846)	(382.441)	45.595	(11,92)
Ukupno kamatni rashod	(1.162.403)	(1.478.329)	315.926	(21,37)
Ukupno neto kamatni prihod/(rashod)	986.831	298.695	688.136	230,38

Na porast kamatnih prihoda od deviznih depozita i deviznih repo ugovora utjecalo je povećanje ulaganja u ove instrumente, kao i povećanje kamatnih stopa u 2022. koje je utjecalo i na rast kamatnih rashoda od deviznih repo ugovora.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Realizirani dobici/(gubici) od financijskih operacija:				
Tečajne razlike	499.697	42.558	457.139	1.074,16
Vrijednosni papiri	66.396	338.403	(272.007)	(80,38)
Ukupno	566.093	380.961	185.132	48,60
Umanjenje financijske imovine i pozicija:				
<i>Promjene tečaja:</i>				
Tečajne razlike	(31)	(277.869)	277.838	(99,99)
Prihod od otpuštanja revalorizacijskih rezervi za tečajne razlike	31	277.869	(277.838)	(99,99)
Ukupno tečajne razlike	—	—	—	—
<i>Promjene cijena:</i>				
Vrijednosni papiri	(490.990)	(371.832)	(119.158)	32,05
Prihod od otpuštanja revalorizacijskih rezervi za promjene cijena vrijednosnih papira	328.169	371.832	(43.663)	(11,74)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	(2.631)	(3.266)	635	(19,44)
Zlato	—	—	—	—
Ostali plemeniti metali	—	(223)	223	(100,00)
Značajni udjeli	—	—	—	—
Ukupno promjene cijena	(165.452)	(3.489)	(161.963)	4.642,10
Ukupno	(165.452)	(3.489)	(161.963)	4.642,10
Prijenos na/iz rezervacija za financijske rizike:				
Prihod od otpuštanja rezervacija za financijske rizike	—	—	—	—
Troškovi rezerviranja za financijske rizike	(200.000)	—	(200.000)	—
Ukupno	(200.000)	—	(200.000)	—
Ukupno neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike	200.641	377.472	(176.831)	(46,85)

Gubici od tečajnih razlika pokriveni su u cijelosti, a gubici od promjena cijena vrijednosnih papira djelomično, iz revalorizacijskih računa koji su formirani odlukom Savjeta HNB-a, a slijedom odredbi Zakona o HNB-u pri prelasku na izvještavanje prema Smjernici ESB-a.

3. Neto prihod/rashod od naknada i provizija

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od naknada i provizija				
Naknade za superviziju kreditnih institucija	58.293	55.426	2.867	5,17
Ostalo	10.088	8.689	1.399	16,10
Ukupno	68.381	64.115	4.266	6,65
Rashodi od naknada i provizija				
Troškovi pohrane i čuvanja vrijednosnih papira	(13.222)	(11.402)	(1.820)	15,96
Obvezni doprinosi proračunu EBA-e	(4.913)	(4.881)	(32)	0,66
Ostalo	(23.115)	(7.222)	(15.893)	220,06
Ukupno	(41.250)	(23.505)	(17.745)	75,49
Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	27.131	40.610	(13.479)	(33,19)

Hrvatska narodna banka naplaćuje naknadu za superviziju kreditnih institucija na temelju Zakona o kreditnim institucijama, a obveznici plaćanja naknade za superviziju jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske. Visina, način izračuna i način plaćanja naknade za superviziju određuju se Odlukom o naknadi za superviziju kreditnih institucija koju donosi guverner Hrvatske narodne banke.

Uredbom (EU) br. 1093/2010 o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European Banking Authority* – EBA) definirano je da su nadležna tijela članovi Europskog sustava financijskog nadzora (engl. *European System of Financial Supervision* – ESFS), koji čini i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA). Hrvatska narodna banka prema navedenoj je Uredbi kao tijelo nadležno za nadzor kreditnih institucija sastavni dio Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS-a) te u skladu s njom predstavnik Hrvatske narodne banke sudjeluje kao član u rukovodećem tijelu EBA-e Odboru nadzornih tijela (engl. *Board of Supervisors* – BoS). Odbor nadzornih tijela svake godine na način propisan člankom 63. navedene Uredbe donosi proračun EBA-e. Prihodi EBA-e iz kojih se financira proračun sastoje se, među ostalim, od obveznih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela koji se uplaćuju u skladu s formulom koja se zasniva na ponderiranju glasova.

U okviru stavke Ostalo iskazani su troškovi predopskrbe banaka gotovim novcem eura i povlačenja gotovog novca kuna od banaka u iznosu od 15.561 tisuće kuna.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

4. Prihod od dionica i sudjelujućih udjela

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihod od dividenda BIS-a	6.394	11.425	(5.031)	(44,04)
Ukupno	6.394	11.425	(5.031)	(44,04)

5. Ostali prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od prodaje numizmatike i investicijskog zlata	2.312	1.653	659	39,87
Ostali prihodi	8.335	6.309	2.026	32,11
Ukupno	10.647	7.962	2.685	33,72

6. Troškovi poslovanja

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Troškovi za zaposlenike	(247.752)	(218.756)	(28.996)	13,25
Administrativni troškovi	(180.656)	(110.992)	(69.664)	62,76
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(54.795)	(40.045)	(14.750)	36,83
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(265.057)	(161.664)	(103.393)	63,96
Ostali troškovi	(1.157)	(148.319)	147.162	(99,22)
Ukupno	(749.417)	(679.776)	(69.641)	10,24

U sklopu administrativnih troškova iskazani su troškovi održavanja zgrada i druge materijalne imovine, režijski troškovi, troškovi održavanja mrežnih programa, troškovi uredskog materijala, troškovi sitnog inventara, troškovi stručnog usavršavanja, troškovi informiranja i educiranja javnosti o uvođenju eura u RH, troškovi rezervacija za sudske sporove te drugi tekući troškovi. Troškovi amortizacije imovine s pravom uporabe u 2022. iznose 9.101 tisuću kuna (31. prosinca 2021.: 3.715 tisuća kuna) i iskazuju se u okviru Troškova amortizacije. U troškovima izrade novčanica i kovanog novca iznos od 264.595 tisuća kuna u 2022. odnosi se na troškove nabave i kovanja kovanog novca eura.

6.1. Troškovi za zaposlenike

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2022.	2021.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto plaće	131.344	114.635	16.709	14,58
Doprinosi iz plaća i na plaće	65.554	58.954	6.600	11,20
Porezi i prirezi	24.225	21.060	3.165	15,03
Ostali troškovi za zaposlenike	23.691	22.977	714	3,11
Troškovi rezervacija za primitke zaposlenika	2.938	1.130	1.808	160,0
Ukupno	247.752	218.756	28.996	13,25

Prosječan broj zaposlenika u 2022. godini bio je 727 (31.12.2021.: 696).

11. Dobit/(gubitak) tekuće godine

Hrvatska narodna banka ostvarila je dobit za 2022. u iznosu od 482.227 tisuća kuna. Raspored dobiti izvršit će se u sljedećoj financijskoj godini slijedom Odluke Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke za 2022.

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima za 2021. ostvarena dobit u iznosu od 56.388 tisuća kuna raspoređena je na sljedeći način: 20% dobiti, odnosno iznos od 11.278 tisuća kuna raspoređen je u opće pričuve, a 80% dobiti, odnosno iznos od 45.110 tisuća kuna raspoređen je kao prihod državnog proračuna.

BILJEŠKA br. 6 – Upravljanje rizicima

Hrvatska narodna banka upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja, što znači da održava visoku likvidnost pričuva i primjerenu izloženost rizicima te uz dana ograničenja nastoji ostvariti povoljne stope povrata na svoja ulaganja.

Rizici prisutni pri upravljanju međunarodnim pričuvama ponajprije su financijski rizici, a to su kreditni, likvidnosni i tržišni rizik, ali velika se pozornost posvećuje i operativnom riziku.

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji nastaje zbog neprimjerenih ili neuspješnih unutarnjih procesa, zaposlenika ili sustava ili zbog vanjskih događaja. Operativni rizik kontrolira se strogim razdjeljivanjem funkcija i odgovornosti, točno propisanim metodologijama i procedurama te redovitim unutarnjim i vanjskim revizijama.

Revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike čine zaštitne slojeve za rizike s time da se revalorizacijski računi rabe kao prva razina zaštite od rizika pada cijena i tečaja, a rezervacije za financijske rizike mogu se upotrebljavati za pokriće negativnih utjecaja na račun dobiti i gubitka proizašlih iz svih financijskih rizika.

6.1. – KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti ili da se neće vraćati planiranom dinamikom.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem međunarodnih pričuva u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija.

Ocjena kreditne sposobnosti financijskih institucija zasniva se na rejtinzima koje su objavile velike međunarodne agencije za procjenu rejtinga (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

Ulaganja sredstava međunarodnih pričuva limitirana su po vrstama izdavatelja i financijskim institucijama, čime se kreditni rizik diversificira.

Hrvatska narodna banka ulaže sredstva međunarodnih pričuva u obveznice država i obveznice za koje jamči država rejtinga od Aaa do Baa3 (po agenciji Moody's), u osigurane obveznice rejtinga od Aaa do Aa2, u obratne repo ugovore kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u depozite kod središnjih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u instrumente kod međunarodnih financijskih institucija od Aaa do A2, kao i u depozite po viđenju kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do A3 za potrebe obavljanja deviznoga platnog prometa.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

6.1.1. Maksimalna bilančna izloženost kreditnom riziku

U tablicama u nastavku iskazana je maksimalna izloženost kreditnom riziku na osnovi iznosa priznatih u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2022.

Pozicija Balance		Iznos	Obračunate kamate (pozicija Balance A8.4.)	Obračunate negativne kamate (pozicija Balance O10.2.)	Maksimalna izloženost kreditnom riziku 31. 12. 2022.
Opis	Oznaka				
Potraživanja od MMF-a	2.1.	9.373.287	—	—	9.373.287
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijeca	2.2.	—	—	—	—
Državni vrijednosni papiri		34.427.854	25.592	—	34.453.446
Osigurane obveznice		—	—	—	—
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		376.502	—	—	376.502
Bankovne obveznice s državnim jamstvom		—	—	—	—
Ukupno devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijeca		34.804.356	25.592	—	34.829.948
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca	2.2.	—	—	—	—
Državni vrijednosni papiri		80.685.456	277.470	—	80.962.926
Osigurane obveznice		3.029.611	16.226	—	3.045.837
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		9.408.429	31.002	—	9.439.431
Bankovne obveznice s državnim jamstvom		5.594.168	15.585	—	5.609.753
Ukupno devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca		98.717.664	340.283	—	99.057.947
Devizni depoziti	2.2.	—	—	—	—
Sredstva na tekućim računima		47.955	1	(29)	47.927
Depoziti kod drugih banaka		14.720.538	3.727	—	14.724.265
Sredstva u sustavu TARGET2		19.369.122	547	—	19.369.669
Ukupno devizni depoziti		34.137.615	4.275	(29)	34.141.861
Devizni obratni repo ugovori	2.2.	48.063.174	53.754	—	48.116.928
Valutni ugovori o razmjeni	8.3.	—	—	—	—
Ostala financijska imovina u devizama	8.4. i 8.5.	128.907	—	—	128.907
Kreditni u kunama	5.2.	2.827.000	22.008	—	2.849.008
Obveznice Republike Hrvatske koje se drže za potrebe monetarne politike	7.1.	16.206.272	114.741	—	16.321.013
Ostala financijska imovina u kunama	8.4. i 8.5.	6.085	—	—	6.085
SVEUKUPNO		244.264.360	560.653	(29)	244.824.984

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

6.1.1. Maksimalna bilančna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

Pozicija Bilance		Iznos	Obračunate kamate (pozicija Bilance A8.4.)	Obračunate negativne kamate (pozicija Bilance O10.2.)	Maksimalna izloženost kreditnom riziku 31. 12. 2021.
Opis	Oznaka				
Potraživanja od MMF-a	2.1.	9.250.190	–	–	9.250.190
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijeca	2.2.				
Državni vrijednosni papiri		52.431.707	134.506	–	52.566.213
Osigurane obveznice		60.471	76	–	60.547
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		774.566	3.131	–	777.697
Bankovne obveznice s državnim jamstvom		1.098.512	1.566	–	1.100.078
Ukupno devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijeca		54.365.256	139.279	–	54.504.535
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca	2.2.				
Državni vrijednosni papiri		30.997.487	154.372	–	31.151.859
Osigurane obveznice		1.815.087	1.941	–	1.817.028
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		2.588.303	18.208	–	2.606.511
Bankovne obveznice s državnim jamstvom		1.979.360	4.304	–	1.983.664
Ukupno devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijeca		37.380.237	178.825	–	37.559.062
Devizni depoziti	2.2.				
Sredstva na tekućim računima		27.041.120	–	(2.058)	27.039.062
Depoziti kod drugih banaka		8.164.056	95	(4.014)	8.160.137
Sredstva u sustavu TARGET2		12.461.619	–	–	12.461.619
Ukupno devizni depoziti		47.666.795	95	(6.072)	47.660.818
Devizni obratni repo ugovori	2.2.	17.569.486	61	(7.219)	17.562.328
Valutni ugovori o razmjeni	8.3.	27.336	795	(316)	27.815
Ostala financijska imovina u devizama	8.4. i 8.5.	10.905	–	–	10.905
Kreditni u kunama	5.2.	3.067.000	23.576	–	3.090.576
Obveznice Republike Hrvatske koje se drže za potrebe monetarne politike	7.1.	18.357.930	136.796	–	18.494.726
Ostala financijska imovina u kunama	8.4. i 8.5.	6.928	–	–	6.928
SVEUKUPNO		187.702.063	479.427	(13.607)	188.167.883

6.2. – LIKVIDNOSNI RIZIK

Likvidnosni rizik proizlazi iz nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza ili ostalih obveza u stranoj valuti iz poslovanja Hrvatske narodne banke u ugovorenom roku. Zbog toga Hrvatska narodna banka svojom strategijom upravljanja deviznom likvidnošću mora dnevno osigurati dostatnu raspoloživost sredstava za namiru svih dospjelih i ugovorenih obveza. Likvidnosni rizik kontrolira se ulaganjem međunarodnih pričuva u lako utržive obveznice i djelomično u depozitne instrumente s kratkim dospeljem.

Likvidna sredstva obuhvaćaju svu imovinu koju je moguće unovčiti u roku od jednog do tri dana. Hrvatska narodna banka ulaže ukupne međunarodne pričuve u depozite ročnosti do najviše tri mjeseca i u vrijednosne papire, s tim da se vrijednosni papiri portfelja koji se ne drži do dospelja mogu unovčiti u svakom trenutku. Na dan 31. prosinca 2022. likvidno je bilo oko 18,5% neto međunarodnih pričuva, dok je na dan 31. prosinca 2021. bilo likvidno oko 66% neto međunarodnih pričuva.

U skladu s računovodstvenim politikama Hrvatske narodne banke u sljedećim tablicama iskazuje se izloženost Hrvatske narodne banke likvidnosnom riziku za strane valute. U tablicama se prikazuju financijske obveze Hrvatske narodne banke razvrstane prema vremenu preostalom od datuma bilance do ugovornog roka dospelja. Analiza je izvedena iz nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza u stranoj valuti zasnovanih na najranijem očekivanom datumu dospelja, a uključuje novčane tokove kamata i glavnica kao i buduće izdatke po kamatama.

*(svi iznosi izraženi su u
tisućama kuna)*

Stanje 31. prosinca 2022.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	29.669.186	–	–	–	–	29.669.186	29.669.186
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	21.638.745	–	–	–	–	21.638.745	21.638.745
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	21.638.745	–	–	–	–	21.638.745	21.638.745
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	–	–	–	–	9.353.867	9.353.867	9.353.867
10. Ostale obveze	151.702	–	–	–	–	151.702	151.731
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	17.686	–	–	–	–	17.686	17.715
10.3. Razno	134.016	–	–	–	–	134.016	134.016
Ukupno obveze	51.459.633	–	–	–	9.353.867	60.813.500	60.813.529

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

6.2. – LIKVIDNOSNI RIZIK (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	16.843.088	–	–	–	–	16.843.088	16.843.088
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	17.209.728	–	–	–	–	17.209.728	17.224.820
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	17.209.728	–	–	–	–	17.209.728	17.224.820
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	–	–	–	–	9.227.912	9.227.912	9.227.912
10. Ostale obveze	1.359.325	–	–	–	–	1.359.325	1.372.616
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	2.403	–	–	–	–	2.403	15.694
10.3. Razno	1.356.922	–	–	–	–	1.356.922	1.356.922
Ukupno obveze	35.412.141	–	–	–	9.227.912	44.640.053	44.668.436

Napomena: Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti sadrže obračunate negativne kamate koje se iskazuju kao imovina u Bilanci na poziciji A8.4. Ostale obveze ne sadrže obračunate negativne kamate po financijskoj imovini koje se iskazuju kao obveze u Bilanci na poziciji O10.2.

6.3. – TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i ostale cjenovne rizike.

Valutni rizik (rizik promjene vrijednosti jedne valute u odnosu na drugu) rizik je fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tečaja stranih valuta.

Kamatni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih kamatnih stopa.

Ostali cjenovni rizici obuhvaćaju rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena koje ne proizlaze iz kamatnog rizika ili valutnog rizika.

6.3.1. – Valutni rizik

Hrvatska narodna banka većinu svoje imovine drži u stranoj valuti, zbog čega je izložena valutnom riziku, odnosno fluktuaciji međuvalutnih odnosa između kune i eura te između kune i američkog dolara. Te međuvalutne promjene utječu na stanje revalorizacijskih računa u Bilanci i na konačan financijski rezultat u Računu dobiti i gubitka.

Hrvatska narodna banka izložena je valutnom riziku samo za neto međunarodne pričuve koje obuhvaćaju dio pričuva kojim se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama (u neto međunarodne pričuve nisu uključena sredstva Ministarstva financija, Europske komisije, SDR-i kod MMF-a ni ulaganja u repo poslove). Visok udio eura pridonosi smanjenju kolebljivosti zbog stabilnog tečaja eura u odnosu na kunu. Premda se izrađuje VaR analiza za valutni rizik te različiti testovi otpornosti na stres, valutna struktura nije definirana tim mjerama, već prije svega valutnom strukturom duga i uvoza. U skladu s tim ne postavljaju se VaR limiti niti se provodi retroaktivno testiranje.

Dijelom pričuva prikupljenih s osnove sredstava izdvojene devizne obvezne pričuve, sredstava Ministarstva financija, repo poslova i sredstava u posebnim pravima vučenja (SDR) središnja banka upravlja pasivno, u skladu s valutnom strukturom ugovorenih deviznih obveza, te nije izložena valutnom riziku.

Valutni VaR za razdoblje od jedne godine s razinom pouzdanosti od 95% iznosi 5,1 mlrd. kuna.

6.3.1.1. Analiza osjetljivosti – utjecaj promjena valutnih tečajeva za određeni postotak na Račun dobiti i gubitku i Bilancu

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2022.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2022.	USD	EUR
Porast/pad tečaja	+/-5%	+/-1%
Utjecaj promjene tečaja na revalorizacijski račun / Račun dobiti i gubitka	1.063.570/(1.063.570)	1.470.947/(1.470.947)

Tablica pokazuje osjetljivost Bilance i rezultata Računa dobiti i gubitka Hrvatske narodne banke u slučaju porasta odnosno pada tečaja kune prema euru za $\pm 1\%$ i u slučaju porasta odnosno pada tečaja kune prema američkom dolaru za $\pm 5\%$. Prema podacima za prethodna razdoblja godišnja kolebljivost tečaja kune prema američkom dolaru veća je oko pet puta od kolebljivosti tečaja kune prema euru.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Pozitivan broj znači povećanje stanja na revalorizacijskom računu u Bilanci ako tečaj kune poraste u odnosu na relevantnu valutu za odabrani postotak (odnosno vrijednost kune oslabi u odnosu na promatranu valutu), a ako se zabilježi pad tečaja kune (odnosno vrijednost kune ojača u odnosu na relevantnu valutu) negativan broj znači smanjenje rezultata u Računu dobiti i gubitka (ako premašuje prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije).

U slučaju tečaja kune prema euru nižeg za 1% na datum 31. prosinca 2022. negativan utjecaj iznosio bi približno 1.470.947 tisuća kuna, a u slučaju tečaja kune prema američkom dolaru nižeg za 5% negativan bi utjecaj iznosio približno 1.063.570 tisuća kuna.

Metodologija izračuna

Iznos neto eurskih i neto dolarskih međunarodnih pričuva sa stanjem na dan bilance pomnožen je s razlikom između tečaja kune prema euru odnosno kune prema američkom dolaru koji je vrijedio na datum bilance i istih tečajeva koji su uvećani odnosno umanjeni za odabrani postotak.

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2021.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2021.	USD	EUR
Porast/pad tečaja	+/-5%	+/-1%
Utjecaj promjene tečaja na revalorizacijski račun / Račun dobiti i gubitka	982.390/(982.390)	1.422.068/(1.422.068)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

6.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2022.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Imovina								
1. Zlato i potraživanja u zlatu	–	–	–	–	–	–	804.668	804.668
2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti	194.189.911	–	20.978.262	9.373.287	3.376	1.963.538	–	226.508.374
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	–	–	–	9.373.287	3.376	–	–	9.376.663
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	194.189.911	–	20.978.262	–	–	1.963.538	–	217.131.711
3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti	128.731	–	–	–	–	–	–	128.731
4. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskoga tečajnog mehanizma ERM II	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama	–	–	–	–	–	–	2.827.000	2.827.000
5.1. Redovite operacije	–	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Strukturne operacije	–	–	–	–	–	–	2.827.000	2.827.000
5.3. Operacije fine prilagodbe	–	–	–	–	–	–	–	–
5.4. Prekonoćni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama	–	2.365.739	–	–	–	–	13.840.533	16.206.272
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	2.365.739	–	–	–	–	13.840.533	16.206.272
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Ostala imovina	359.006	12.688	80.438	–	–	665	1.045.124	1.497.921
8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	1036	–	–	–	–	–	688.059	689.095
8.2. Ostala financijska imovina	–	–	–	–	–	–	129.087	129.087
8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–	–
8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	357.708	11.516	80.437	–	–	665	142.886	593.212
8.5. Razno	262	1.172	1	–	–	–	85.092	86.527
9. Gubitak tekuće godine	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno imovina	194.677.648	2.378.427	21.058.700	9.373.287	3.376	1.964.203	18.517.325	247.972.966

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

6.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2022.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Obveze								
1. Novčanice i kovanice u optjecaju	–	–	–	–	–	–	26.017.847	26.017.847
2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	123.017.830	123.017.830
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	–	–	–	–	–	–	123.017.830	123.017.830
2.2. Prekonoćni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
2.4. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	11.104.338	11.104.338
4. Dužnički vrijednosni papiri Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	9.366.135	9.366.135
5.1. Opća država	–	–	–	–	–	–	9.207.863	9.207.863
5.2. Ostale obveze	–	–	–	–	–	–	158.272	158.272
6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	889.426	889.426
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	29.587.524	–	34.214	14.373	–	33.075	–	29.669.186
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	20.107.519	–	1.531.226	–	–	–	–	21.638.745
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	20.107.519	–	1.531.226	–	–	–	–	21.638.745
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	–	–	–	9.353.867	–	–	–	9.353.867
10. Ostale obveze	150.361	30.276	1.245	–	–	125	289.385	471.392
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	151.137	151.137
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	16.506	–	1.208	–	–	1	25.239	42.954
10.3. Razno	133.855	30.276	37	–	–	124	113.009	277.301
Ukupno obveze	49.845.404	30.276	1.566.685	9.368.240	–	33.200	170.684.961	231.528.766
Neto pozicija	144.832.244	2.348.151	19.492.015	5.047	3.376	1.931.003	(152.167.636)	16.444.200

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

6.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Imovina								
1. Zlato i potraživanja u zlatu	–	–	–	–	–	–	4.601	4.601
2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti	170.321.269	–	18.865.254	9.250.190	3.147	1.739.568	–	200.179.428
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	–	–	–	9.250.190	3.147	–	–	9.253.337
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni kredit i ostala inozemna imovina	170.321.269	–	18.865.254	–	–	1.739.568	–	190.926.091
3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskoga tečajnog mehanizma ERM II	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama	–	–	–	–	–	–	3.067.000	3.067.000
5.1. Redovite operacije	–	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Strukturne operacije	–	–	–	–	–	–	3.067.000	3.067.000
5.3. Operacije fine prilagodbe	–	–	–	–	–	–	–	–
5.4. Prekonoćni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama	–	3.260.725	–	–	–	–	15.097.205	18.357.930
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	3.260.725	–	–	–	–	15.097.205	18.357.930
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Ostala imovina	251.423	25.449	78.835	–	–	314	976.407	1.332.428
8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	–	–	–	–	–	–	645.652	645.652
8.2. Ostala financijska imovina	–	–	–	–	–	–	120.224	120.224
8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	27.336	27.336
8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	251.281	23.930	78.835	–	–	314	152.275	506.635
8.5. Razno	142	1.519	–	–	–	–	30.920	32.581
9. Gubitak tekuće godine	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno imovina	170.572.692	3.286.174	18.944.089	9.250.190	3.147	1.739.882	19.145.213	222.941.387

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

6.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Obveze								
1. Novčanice i kovanice u optjecaju	–	–	–	–	–	–	44.260.230	44.260.230
2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	103.934.113	103.934.113
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	–	–	–	–	–	–	103.934.113	103.934.113
2.2. Prekonoćni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
2.4. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	92.888	92.888
4. Dužnički vrijednosni papiri Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	14.385.151	14.385.151
5.1. Opća država	–	–	–	–	–	–	14.142.448	14.142.448
5.2. Ostale obveze	–	–	–	–	–	–	242.703	242.703
6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	–	474.754	474.754
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	16.712.369	–	37.452	17.299	–	75.968	–	16.843.088
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	16.590.222	–	634.598	–	–	–	–	17.224.820
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	16.590.222	–	634.598	–	–	–	–	17.224.820
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	–	–	–	9.227.912	–	–	–	9.227.912
10. Ostale obveze	1.221.382	14.885	151.228	–	–	6	84.499	1.472.000
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–	–
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	15.688	–	–	–	–	6	2.117	17.811
10.3. Razno	1.205.694	14.885	151.228	–	–	–	82.382	1.454.189
Ukupno obveze	34.523.973	14.885	823.278	9.245.211	–	75.974	163.231.635	207.914.956
Neto pozicija	136.048.719	3.271.289	18.120.811	4.979	3.147	1.663.908	(144.086.422)	15.026.431

BILJEŠKA br. 6.3.2 – Kamatni rizik

Kamatni rizik jest rizik pada vrijednosti deviznih portfelja međunarodnih pričuva Hrvatske narodne banke zbog mogućeg porasta kamatnih stopa na tržištima instrumenata s fiksnim prinosom.

Neto međunarodne pričuve, kojima se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama, uložene su u portfelje vrijednosnih papira za trgovanje i investicijski portfelj vrijednosnih papira. Investicijski portfelj vrijednosnih papira može biti formiran kao portfelj koji se ne drži do dospeljeća te kao portfelj koji se drži do dospeljeća, a oba služe kao dugoročiji izvor stabilnih prihoda i dugoga su prosječnog dospeljeća.

Hrvatska narodna banka kroz Račun dobiti i gubitka ima otvorenu izloženost kamatnom riziku samo s portfeljima za trgovanje, dok s investicijskim portfeljima gotovo da nema izloženosti kamatnom riziku.

Dijelom pričuva koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, sredstava na osnovi repo ugovora s bankama, kao i na osnovi *swap* intervencija na domaćem deviznom tržištu te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, HNB upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od kamatnog rizika.

6.3.2.1. Analiza osjetljivosti zbog izloženosti neto međunarodnih pričuva HNB-a promjenama kamatnih stopa

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2022.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2022.	USD	EUR
	+/-1 b. b.	+/-1 b. b.
Porast/pad krivulje prinosa		
Utjecaj promjene razine krivulje prinosa na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	(827)/827	(3.275)/3.275

Kada bi na datum 31. prosinca 2022. cijela dolarska krivulja prinosa bila na razini višoj za jedan bazni bod (0,01%), rezultat u Računu dobiti i gubitka Hrvatske narodne banke bio bi manji približno za 827 tisuća kuna, dok bi u slučaju razine eurske krivulje prinosa više za jedan bazni bod konačni rezultat u Računu dobiti i gubitka bio manji približno za 3.275 tisuća kuna.

U slučaju razine krivulja prinosa niže za jedan bazni bod stanja na revalorizacijskim računima u Bilanci bila bi veća za približno iste iznose.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Metodologija izračuna

Iznos dolarskoga, tj. eurskog portfelja za trgovanje sa stanjem na dan bilance pomnožen je s modificiranim prosječnim vremenom vezivanja (modificirani *duration*) i s jednim baznim bodom u postotnom obliku (0,01%). Modificirano prosječno vrijeme vezivanja označuje za koliko će stotih dijelova postotka pasti vrijednost portfelja ako krivulja prinosa poraste za jedan postotni bod.

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2021.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2021.	USD	EUR
Porast/pad krivulje prinosa	+/-1 b. b.	+/-1 b. b.
Utjecaj promjene razine krivulje prinosa na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	(551)/551	(4.615)/4.615

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

6.3.2.2. Analiza kamatnog rizika

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2022.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskatmatno	Ukupno
Imovina							
1. Zlato i potraživanja u zlatu	–	–	–	–	–	804.668	804.668
2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti	127.877.617	1.052.120	2.899.749	49.520.748	43.627.942	1.530.198	226.508.374
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	9.368.385	–	–	–	–	8.278	9.376.663
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	118.509.232	1.052.120	2.899.749	49.520.748	43.627.942	1.521.920	217.131.711
3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti	–	–	–	–	–	128.731	128.731
4. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskoga tečajnog mehanizma ERM II	–	–	–	–	–	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama	–	–	67.000	2.760.000	–	–	2.827.000
5.1. Redovite operacije	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Strukturne operacije	–	–	67.000	2.760.000	–	–	2.827.000
5.3. Operacije fine prilagodbe	–	–	–	–	–	–	–
5.4. Prekonoćni krediti	–	–	–	–	–	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–
7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama	–	–	1.135.842	7.879.982	7.190.448	–	16.206.272
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	–	1.135.842	7.879.982	7.190.448	–	16.206.272
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–
8. Ostala imovina	–	–	–	–	–	1.497.921	1.497.921
8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	–	–	–	–	–	689.095	689.095
8.2. Ostala financijska imovina	–	–	–	–	–	129.087	129.087
8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–
8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	–	–	–	–	–	593.212	593.212
8.5. Razno	–	–	–	–	–	86.527	86.527
9. Gubitak tekuće godine	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno imovina	127.877.617	1.052.120	4.102.591	60.160.730	50.818.390	3.961.518	247.972.966

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

6.3.2.2. Analiza kamatnog rizika (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2022.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskamatno	Ukupno
Obveze							
1. Novčanice i kovanice u optjecaju	–	–	–	–	–	26.017.847	26.017.847
2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama	–	–	–	–	–	125.017.830	125.017.830
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	–	–	–	–	–	125.017.830	125.017.830
2.2. Prekonoćni depoziti	–	–	–	–	–	–	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–	–	–	–	–	–
2.4. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–	–	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	11.104.338	11.104.338
4. Dužnički vrijednosni papiri Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama	7.778.374	–	–	–	–	1.587.761	9.366.135
5.1. Opća država	7.778.374	–	–	–	–	1.429.489	9.207.863
5.2. Ostale obveze	–	–	–	–	–	158.272	158.272
6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	889.426	889.426
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	28.140.798	–	–	–	–	1.528.388	29.669.186
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	21.627.740	–	–	–	–	11.005	21.638.745
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	21.627.740	–	–	–	–	11.005	21.638.745
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	9.353.867	–	–	–	–	–	9.353.867
10. Ostale obveze	1.064	2.135	9.739	30.220	–	428.234	471.392
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	151.137	151.137
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	–	–	–	–	–	42.954	42.954
10.3. Razno	1.064	2.135	9.739	30.220	–	234.143	277.301
Ukupno obveze	66.901.843	2.135	9.739	30.220	–	164.584.829	231.528.766
Neto pozicija	60.975.774	1.049.985	4.092.852	60.130.510	50.818.390	(160.623.311)	16.444.200

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskatmatno	Ukupno
Imovina							
1. Zlato i potraživanja u zlatu	–	–	–	–	–	4.601	4.601
2. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u stranoj valuti	124.450.033	7.480.611	2.832.804	15.968.322	15.495.358	33.952.300	200.179.428
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	9.245.354	–	–	–	–	7.983	9.253.337
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	115.204.679	7.480.611	2.832.804	15.968.322	15.495.358	33.944.317	190.926.091
3. Potraživanja od rezidenata u Hrvatskoj nominirana u stranoj valuti	–	–	–	–	–	–	–
4. Potraživanja od rezidenata izvan Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskoga tečajnog mehanizma ERM II	–	–	–	–	–	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama iz Hrvatske vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u kunama	–	–	150.000	2.917.000	–	–	3.067.000
5.1. Redovite operacije	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Strukturne operacije	–	–	150.000	2.917.000	–	–	3.067.000
5.3. Operacije fine prilagodbe	–	–	–	–	–	–	–
5.4. Prekonočni krediti	–	–	–	–	–	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u kunama	–	–	–	–	–	–	–
7. Vrijednosni papiri rezidenata u Hrvatskoj nominirani u kunama	–	1.436.668	407.683	9.248.791	7.264.788	–	18.357.930
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	1.436.668	407.683	9.248.791	7.264.788	–	18.357.930
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–
8. Ostala imovina	–	–	–	–	–	1.332.428	1.332.428
8.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	–	–	–	–	–	645.652	645.652
8.2. Ostala financijska imovina	–	–	–	–	–	120.224	120.224
8.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	27.336	27.336
8.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	–	–	–	–	–	506.635	506.635
8.5. Razno	–	–	–	–	–	32.581	32.581
9. Gubitak tekuće godine	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno imovina	124.450.033	8.917.279	3.390.487	28.134.113	22.760.146	35.289.329	222.941.387

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

BILJEŠKA br. 6.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

6.3.2.2. Analiza kamatnog rizika (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2021.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskamatno	Ukupno
Obveze							
1. Novčanice i kovanice u optjecaju	–	–	–	–	–	44.260.230	44.260.230
2. Obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u kunama	–	–	–	–	–	103.934.113	103.934.113
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	–	–	–	–	–	103.934.113	103.934.113
2.2. Prekonoćni depoziti	–	–	–	–	–	–	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–	–	–	–	–	–
2.4. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–	–	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	92.888	92.888
4. Dužnički vrijednosni papiri Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima u Hrvatskoj nominirane u kunama	10.665.261	–	–	–	–	3.719.890	14.385.151
5.1. Opća država	10.665.261	–	–	–	–	3.477.187	14.142.448
5.2. Ostale obveze	–	–	–	–	–	242.703	242.703
6. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u kunama	–	–	–	–	–	474.754	474.754
7. Obveze prema rezidentima u Hrvatskoj nominirane u stranoj valuti	12.591.485	–	–	–	–	4.451.603	16.843.088
8. Obveze prema rezidentima izvan Hrvatske nominirane u stranoj valuti	17.224.021	–	–	–	–	799	17.224.820
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	17.224.021	–	–	–	–	799	17.224.820
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	9.227.912	–	–	–	–	–	9.227.912
10. Ostale obveze	–	–	4.025	10.860	–	1.457.115	1.472.000
10.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–	–	–	–
10.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	–	–	–	–	–	17.811	17.811
10.3. Razno	–	–	4.025	10.860	–	1.439.304	1.454.189
Ukupno obveze	49.508.679	–	4.025	10.860	–	158.391.392	207.914.956
Neto pozicija	74.941.354	8.917.279	3.386.462	28.123.253	22.760.146	(123.102.063)	15.026.431

BILJEŠKA br. 6.3.3 – Ostali cjenovni rizici

Hrvatska narodna banka izložena je ostalim cjenovnim rizicima za sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama i plemenite metale jer cjenovni rizici utječu na promjenu vrijednosti tih financijskih instrumenata.

6.3.3.1. Analiza osjetljivosti – utjecaj promjena cijena financijskih instrumenata za određeni postotak na Bilancu i Račun dobiti i gubitka

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2022. – sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2022.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-1%
Utjecaj promjene cijena na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	14.077/(14.077)

Tablica pokazuje osjetljivost Bilance i rezultata Računa dobiti i gubitka u slučaju porasta odnosno pada cijene financijskih instrumenata za $\pm 1\%$.

Pozitivan broj znači povećanje revalorizacijskih računa u Bilanci ako dođe do porasta cijene financijskih instrumenata za odabrani postotak, a negativan broj znači smanjenje rezultata u Računu dobiti i gubitka ako se zabilježi pad cijena financijskih instrumenata.

U slučaju porasta cijena financijskog instrumenta za 1% u odnosu na cijene zabilježene na datum 31. prosinca 2022. iznos na revalorizacijskom računu u Bilanci bio bi veći približno za 14.077 tisuća kuna, a u slučaju pada cijena za 1% rezultat u Računu dobiti i gubitka bio bi manji približno za 14.077 tisuća kuna.

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2022. – zlato i ostali plemeniti metali

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2022.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-5%
Utjecaj promjene cijena na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	40.498/(40.498)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Tablica pokazuje osjetljivost Bilance i rezultata Računa dobiti i gubitka u slučaju porasta odnosno pada cijene plemenitih metala za $\pm 5\%$.

Pozitivan broj znači povećanje revalorizacijskih računa u Bilanci ako dođe do porasta cijene financijskih instrumenata za odabrani postotak, a negativan broj znači smanjenje rezultata u Računu dobiti i gubitka ako se zabilježi pad cijena financijskih instrumenata.

U slučaju porasta cijena plemenitih metala za 5% u odnosu na cijene zabilježene na datum 31. prosinca 2022. revalorizacijski račun u Bilanci bio bi veći približno za 40.498 tisuća kuna, a u slučaju pada cijena za 5% rezultat u Računu dobiti i gubitka bio bi manji približno za 40.498 tisuća kuna.

Metodologija izračuna

Stanje ulaganja u financijsku imovinu izloženu cjenovnim rizicima na dan bilance uvećano je odnosno umanjeno za odabrani postotak promjene cijene financijskih instrumenata.

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2021. – sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2021.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-1%
Utjecaj promjene cijena na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	13.263/(13.263)

Analiza osjetljivosti za 31. prosinca 2021. – zlato i ostali plemeniti metali

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. 12. 2021.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-5%
Utjecaj promjene cijena na revalorizacijski račun i Račun dobiti i gubitka	469/(469)

BILJEŠKA br. 7 – Događaji nakon izvještajnog razdoblja

Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. (SL L 187, 14. 7. 2022.) utvrđeno je da Hrvatska ispunjava potrebne uvjete za usvajanje eura i odstupanje iz članka 5. Akta o pristupanju iz 2012. prestaje s učinkom od 1. siječnja 2023.

Na temelju članka 5. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 57/2022.), a u vezi s Odlukom Vijeća (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. i Uredbom Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku (SL L 187, 14. 7. 2022.), Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 85/2022.). Odlukom o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj utvrđeno je da će euro postati službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2023.

Slijedom navedenog, Hrvatska narodna banka postaje dio Eurosustava od 1. siječnja 2023.

ESB je 30. prosinca 2022. donio Odluku (EU) 2023/135 o uplati kapitala, prijenosu deviznih pričuva i doprinosima Hrvatske narodne banke u pričuve i rezervacije ESB-a (ESB/2022/51).

Članak 48. stavak 1. Statuta ESSB-a i ESB-a određuje da nacionalna središnja banka države članice čije je odstupanje prestalo mora uplatiti svoj upisani udio u kapitalu ESB-a u jednakom iznosu kao nacionalne središnje banke drugih država članica čija je valuta euro. S učinkom od 1. siječnja 2023. Hrvatska narodna banka uplaćuje preostali dio svog udjela u upisanom kapitalu ESB-a, koji iznosi 68.714 tisuća eura.

Člankom 48. stavkom 1. zajedno s člankom 30. stavkom 1. Statuta ESSB-a i ESB-a propisano je da nacionalna središnja banka države članice čije je odstupanje stavljeno izvan snage mora prenijeti devizne pričuve ESB-u. Devizne pričuve izražene u eurima primjenom tečaja od 30. prosinca 2022. koje je Hrvatska narodna banka prenijela u ESB s datumom namire 3. siječnja 2023., iznose 639.850 tisuća eura.

Članak 48. stavak 2. Statuta ESSB-a i ESB-a određuje da nacionalna središnja banka države članice čije je odstupanje prestalo mora pridonijeti pričuvama ESB-a, rezervacijama koje su jednake pričuvama i iznosu koji je tek potrebno uključiti u pričuve i rezervacije vezano uz stanje računa dobiti i gubitka na dan 31. prosinca godine prije prestanka odstupanja. Prema prihvaćenim Financijskim izvještajima ESB-a za 2022. Hrvatska narodna banka obvezna je uplatiti doprinos pričuvama i rezervacijama ESB-a u iznosu od 349.126 tisuća kuna.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Budući da je prema Sporazumu od 30. prosinca 2022. između Hrvatske narodne banke i ESB-a o potraživanju koje ESB priznaje HNB-u na temelju članka 30. stavka 3. Statuta ESSB-a i ESB-a iznos od 312.697 tisuća eura priznat kao avansno plaćanje doprinosa pričuvama i rezervacijama ESB-a, Hrvatska narodna banka uplatila je preostali neto iznos od 36.429 tisuća eura 24. veljače 2023.

Nakon 31. prosinca 2022. nije bilo drugih značajnih događaja koji bi imali utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.